

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

YAPILANDIRMACI ÖĞRENME KURAMINA GÖRE ALMANCA
DERSLERİNDE MATERYAL HAZIRLANMASI

İPEK BOZLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA/2016

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ALMAN DİLİ ĖEİTİMİ ANABİLİM DALI**

**YAPILANDIRMACI ÖĞRENME KURAMINA GÖRE ALMANCA
DERSLERİNDE MATERYAL HAZIRLANMASI**

İPEK BOZLAR

Danışman: Prof. Dr. Ergün SERİNDAĞ

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Munise YILDIRIM

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Orhan HANBAY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA/2016

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma, jürimiz tarafından Alman Dili Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANSTEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Ergün SERİNDAG
(Danışman)

Üye: Doç. Dr. Munise YILDIRIM

Üye: Yrd. Doç. Dr. Orhan HANBAY

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

19/09/2016

Prof. Dr. Yıldırım Beyazıt ÖNAL
Enstitü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ETİK BEYANI

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
 - Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
 - Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
 - Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
 - Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.
- 19/09/2016

İMZA

İpek BOZLAR

ÖZET

YAPILANDIRMACI ÖĞRENME KURAMINA GÖRE ALMANCA DERSLERİNDE MATERYAL HAZIRLANMASI

İPEK BOZLAR

Yüksek Lisans Tezi Alman Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ergün SERİNDAG

Eylül 2016, 87 sayfa

Uzun yıllar davranışçı yaklaşıma göre şekillendirilen eğitim programları son birkaç yıl içinde yerini hızlı bir şekilde yapılandırımacı yaklaşıma bırakmıştır. Bu yaklaşım öğrencinin daha önce öğrenmiş olduğu eski bilgiler ile yeni öğrendiği bilgiler arasındaki bütünleyici ilişkiye dayanmaktadır. Yapılandırımacı yaklaşımın eğitim merkezli değil de öğrenim merkezli olması bu kuramın diğer bir ayırt edici özelliğidir.

Bu çalışmada öğrenci merkezli öğrenmeyi benimseyen yapılandırımacı yaklaşımının Anadolu Liselerinde okutulan ikinci yabancı dil olarak Almanca derslerinde ne kadar uygulanabildiği ve yapılandırımacı öğrenme kuramının çeşitli materyallerle desteklenmesinin öğrenci üzerindeki olumlu etkileri araştırılmıştır. Bundan hareketle araştırmanın amacını, Anadolu Liselerinde okutulan İkinci Yabancı Dil olarak Almanca derslerinde yapılandırımacı öğrenme yaklaşımı örneğinde dil eğitimine yönelik materyallerin hazırlanması oluşturmuştur. Öğretmen öğrenci işbirliği ile hazırlanan materyaller analiz edildikten sonra yapılandırımacı kurama göre hazırlanan bu materyallerin hazırlık aşamasında öğrencilerde oluşturduğu dil öğrenmeye ve ortak çalışmaya yönelik olumlu davranışlar tespit edilmiş, böylece bu kuramın olumlu ve olumsuz yanları nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel araştırma modeline göre somut verilerle ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Yapılandırımacı yaklaşım, materyal hazırlama, Anadolu lisesi, Almanca.

ABSTRACT

MATERIALERSTELLUNG NACH DER KONSTRUKTIVISTISCHEN LERNTHEORIE IM DAF-UNTERRICHT

İPEK BOZLAR

Magisterarbeit, Abteilung für Deutschlehrerbildung

Betreuer: Prof. Dr. Ergün SERİNDAG

September 2016, 87 Seiten

Die Bildungsprogramme, die lange Zeit nach behavioristischer Methode konzipiert wurden, haben sich in jüngerer Vergangenheit ihren Platz auf konstruktivistische Lerntheorie verlassen. Diese Lerntheorie beruht auf der ergänzenden Beziehung der Vor- und Nachkenntnisse. Eine weitere Besonderheit dieser Lerntheorie ist es, dass sie nicht Lehren, sondern Lernen konzentriert ist.

In dieser Arbeit wurde untersucht, inwieweit die konstruktivistische Lerntheorie, die sich auf das Lernen konzentriert, an den Anatolischen Gymnasien im Unterricht Deutsch als Fremdsprache angewendet wird. Außerdem wurde in dieser Arbeit Materialerstellung nach der konstruktivistischen Lerntheorie und ihren positiven oder negativen Einfluss auf die Schüler/innen erforscht. In diesem Zusammenhang bildete den Ziel dieser Arbeit Materialerstellung nach der konstruktivistischen Lerntheorie im Unterricht Deutsch als Fremdsprache an den Anatolischen Gymnasien. Die Materialien, die in Zusammenarbeit der Schüler und des Lehrers vorbereitet wurden, wurden zuerst einzeln analysiert, danach wurde sich darum bestrebt, um festzustellen, ob die Vorbereitungsphase der vorgestellten Materialien die Lernmotivation der Schüler erhöht und ihre Neigung zum Fremdsprachenlernen positiv beeinflusst. Die gesammelten Dateien wurden nach hermeneutischer Methode analysiert.

Schlüsselwörter: Konstruktivistische Lerntheorie, Materialerstellung, Anatolisches Gymnasium, DaF-Unterricht.

ÖNSÖZ

Tezimin hazırlanması konusunda yardımlarını esirgemeyen, yüksek lisans eğitimim boyunca kendisinden çok şey öğrendiğim danışmanım Prof. Dr. Ergün SERİNDAG' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Başta Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Tahir BALCI olmak üzere , Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyelerinin hepsine eğitimim boyunca sunmuş oldukları katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Son olarak, sevgilerini, ilgilerini ve desteklerini benden hiç esirgemeyen anneme, babama ve eşime sevgilerimi ve teşekkürlerimi sunarım.

İpek BOZLAR

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vi
RESİMLER LİSTESİ	x
EKLER LİSTESİ	xi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Araştırmanın Amacı.....	1
1.2. Araştırmanın Önemi	2
1.3. Sınırlılıklar	3
1.4. Varsayımlar.....	4

BÖLÜM II

İLGİLİ AKADEMİK ARAŞTIRMALAR

2.1.İlgili araştırmalar	5
2.1.1. İlgili Yüksek Lisans araştırmaları.....	5
2.1.2. İlgili Doktora Araştırmaları.....	7
2.1.3. İlgili Makale Araştırmaları.....	9
2.2. Değerlendirme	11

BÖLÜM III

KURAMSAL AÇIKLAMALAR

3.1. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı	12
3.1.1.Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşım.....	12
3.2.Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme Çeşitleri	16
3.2.1. Bilişsel Yapılandırmacılık	16
3.2.2.Sosyal Yapılandırmacılık	17
3.2.3.Davranışçı Yapılandırmacılık	18
3.2.4.Diğer Yapılandırmacı Öğrenme Çeşitleri	20
3.3.Yapılandırmacı Öğrenmede Değerlendirme Yöntemi	21
3.4.Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı.....	21

3.4.1.Materyal Tasarımı Nedir?	22
3.4.2.Amaç ve İşlevleri	23
3.4.3.Eğitim Fakültelerinde Eğitim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	24

BÖLÜM IV

YÖNTEM

4.1. Evren	28
4.2. Örneklem	28
4.3. Veri toplama Aracı	28
4.4.Verilerin Toplanması	29
4.5.Verilerin Analizi.....	29

BÖLÜM V

UYGULAMA

5.1. Açıklamalar.....	31
5.1.1.Etkinlik 1: Die Uhrzeiten	33
5.1.1.1.Materyalin Hazırlanışı.....	36
5.1.1.2.Materyalin Kullanımı	38
5.1.1.3.Değerlendirme.....	39
5.1.2.Etkinlik 2: Hobbys	41
5.1.2.1.Materyalin Hazırlanışı.....	43
5.1.2.2.Materyalin Kullanımı	45
5.1.2.3.Değerlendirme.....	46
5.1.3.Etkinlik 3: Hobbys	48
5.1.3.1.Materyalin Hazırlanışı.....	49
5.1.3.2.Materyalin Kullanımı	51
5.1.3.3.Değerlendirme.....	51
5.1.4.Etkinlik 4: Hobbys	53
5.1.4.1.Materyalin Hazırlanışı.....	55
5.1.4.2.Materyalin Kullanımı	57
5.1.4.3.Değerlendirme.....	57
5.1.5.Etkinlik 5: Die Familie.....	59
5.1.5.1.Materyalin Hazırlanışı.....	61

5.1.5.2.Materyalin Kullanımı	62
5.1.5.3.Değerlendirme.....	63
5.1.6.Etkinlik 6: Tagesablauf	65
5.1.6.1.Materyalin Hazırlanışı.....	67
5.1.6.2.Materyalin Kullanımı	67
5.1.6.3.Değerlendirme.....	67

BÖLÜM VI

TARTIŞMA VE YORUM

6.1.Tartışma ve Yorum	69
-----------------------------	----

BÖLÜM VII

SONUÇ VE ÖNERİLER

7.1.Sonuç	74
7.2.Öneriler	78

KAYNAKÇA

EKLER

Ek 1: Anket Formu	86
-------------------------	----

ÖZGEÇMİŞ	87
-----------------------	----

RESİMLER LİSTESİ

	Sayfa
Resim 1. Die Uhrzeiten.....	34
Resim 2. Die Uhrzeiten.....	35
Resim 3. Die Uhrzeiten.....	35
Resim 4. Die Uhrzeiten / Hazırlık Aşaması	36
Resim 5. Die Uhrzeiten / Hazırlık Aşaması	36
Resim 6. Die Uhrzeiten / Hazırlık Aşaması	37
Resim 7. Die Uhrzeiten / Hazırlık Aşaması	37
Resim 8. Die Uhrzeiten / Hazırlık Aşaması	38
Resim 9. Hobbys	42
Resim10. Hobbys / Hazırlık Aşaması	43
Resim11. Hobbys / Hazırlık Aşaması	44
Resim12. Hobbys / Hazırlık Aşaması	44
Resim13. Hobbys / Hazırlık Aşaması	45
Resim 14. Hobbys	49
Resim15. Hobbys / Hazırlık Aşaması	50
Resim16. Hobbys / Hazırlık Aşaması	50
Resim 17. Hobbys	54
Resim 18. Hobbys / Ek Materyal	55
Resim19. Hobbys / Hazırlık Aşaması	55
Resim 20. Hobbys / Hazırlık Aşaması	56
Resim 21. Hobbys / Hazırlık Aşaması	56
Resim 22. Die Familie.....	60
Resim 23. Die Familie / Hazırlık Aşaması.....	61
Resim 24. Die Familie / Hazırlık Aşaması.....	62
Resim 25. Tagesablauf	66

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
EK 1. Anket Formu	86

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Araştırmanın Amacı

Çalışmanın kuramsal bölümünde anlatıldığı üzere, yapılandırmacı yaklaşım üzerine yoğunlaşan eğitim-öğretim faaliyetleri son yıllarda önem kazanmış ve bu yaklaşım sosyal bilimlerden fen bilimine kadar eğitimin her alanında uygulamaya konmuştur. Yapılandırmacı yaklaşım eğitim merkezli değil de öğrenim merkezlidir, kısacası bu yaklaşımın ana sorunsalını eğitim-öğretim değil, öğrenim oluşturmaktadır. Başka bir ifadeyle, öğretim konusu metotlar, yöntemler bağlamında ele alınan bir kavramdır, öğrenim ise öğrenen kişinin öğrenme sürecine aktif olarak katıldığı, edilgen değil de etken ve değiştirici olarak rol aldığı bir durumdur. Öğrenci öğrenme sürecinde ön plandadır ve yönlendiricidir. Öğrenci, önüne konan ya da keşfettiği bilgileri zihinsel bir süzgeçten geçirir, öncelikli olarak araştırıp analizini yapar, ikinci aşamada elde ettiği veriler doğrultusunda beyin jimnastiği yapıp üretken bir konuma geçer, son aşamada ise eski ile yeni bilgiyi bir araya getirip harmanlar ve böylece yeni bilgiyi uzun süreli ve somut durumuna getirir. Ayrıca yapılandırmacı yaklaşım öğrenciyi pasiflikten kurtardığı için, onun sınıf içinde işlenen konulara karşı ilgisini artırır, dersten ve işlenen konudan keyif almasını sağlar, böylece öğrendiği bilgileri uzun süre hatırlamasına ve gerektiğinde onları kullanmasına vesile olur.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle araştırmanın amacı, Anadolu Liselerinde okutulan İkinci Yabancı Dil olarak Almanca derslerinde yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı örneğinde dil eğitime yönelik materyallerin hazırlanmasıdır. 4 farklı konu başlığı altında ve gruplar halinde hazırlanan eğitim materyallerinin öğrencilerin konu ile ilgili önceden sahip oldukları bilgileri yaratıcılıklarını kullanarak işlemelerine olanak vermesi, özgür düşünme ve çalışma ortamında verimli aktivitelerin yürütülmesi ve konu ile ilgili işlenen bilgilerin okul içi ve okul dışında aktif kullanımının sağlanması amaçlanmaktadır. Sınıf ortamında öğretmen öğrenci işbirliği ile hazırlanan konu ile ilgili materyaller hermeneutik yöntem bağlamında analiz edildikten sonra yapılandırmacı kurama göre hazırlanan bu materyallerin hazırlık aşamasında öğrencilerde oluşturduğu dil öğrenmeye ve ortak çalışmaya yönelik olumlu davranışlar tespit edilecek, böylece bu kuramın olumlu yanları (varsa olumsuz yanları) somut verilerle ortaya konacaktır. Hazırlanan materyallerin öğrenci üzerindeki olumlu veya

olumsuz etkisinin tespit edilmesi için bu materyalleri hazırlayan öğrencilerle hem materyal hazırlama aşaması, sınıf içi ortam, öğretmen davranışları ile ilgili hem de aktiviteden memnuniyet derecelerini tespit etmeye yönelik görüşme yapılacak, yapılan görüşmelerin analizinden sonra da yürütülen aktivitelerle ilgili somut veriler ortaya konacaktır.

1.2.Araştırmanın Önemi

Yabancı dil eğitimi özellikle ortaokul ve liselerde genellikle zor, keyifsiz, sıkıcı ve yeterince verimin alınmadığı bir alan olarak kabul edilmektedir (Bkz. Işık, 2008:15; İlter&Sühendan, 2007:22; Aydın&Zengin, 2008:83; Demirel, 1991:26; Çam&Serindağ&İşigüzel, 2010: 303; Aktaş, 2005:89). Yabancı dilde eğitimi verimli, öğrencilerin keyif aldığı ve kolayca dil öğrendiği bir alana dönüştürebilmek için de geçmişten günümüze kadar farklı yöntem ve öğretim tekniklerine yer veren pek çok kitap, tez ve makale çalışmaları yapılmıştır (Bkz. Doğan, 2011:3; Kaçar&Zengin, 2009:55; Ünal, 2005:203; Coşkun, 2008:73). Yapılan çalışmalara rağmen yabancı dil eğitimi konusunda mevcut sıkıntıların tam anlamıyla giderilmediği anlaşılmaktadır. Bu bilgilerden hareketle, mevcut dil eğitimi sorunlarını en aza indirebilmek için eğitim yöntem ve teknikleri konusunda farklı uygulamalar yapmak ve en iyi sonucu elde edene kadar çalışmalar yapmak gerekmektedir.

Bu çalışmada dil eğitimi sorunlarını tespit etmek ve bu sorunları en aza indirip öğrencilerin keyifli bir ortamda verimli bir süreç içinde dil öğrenmeleri amacıyla yapılandırmacı yaklaşım bağlamında materyal hazırlama aktiviteleri uygulanmıştır. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre uygulanan bu aktiviteler doğrultusunda çalışmamızın önemi 4 farklı şekilde ortaya çıkmaktadır:

1. Anadolu Liselerinde dil eğitimi alan öğrenciler işlenen konular ile ilgili ders materyalleri hazırlamaktadırlar. Fakat bu materyaller genellikle öğretmen beklentileri doğrultusunda hazırlanmaktadır. Bundan dolayı çalışmamızda Anadolu Lisesi öğrencilerine materyal hazırlama teknikleri hakkında pratik bilgiler verilecek, böylece öğrenciler ders materyallerinin ne işe yaradığı, en iyi ve etkili şekilde nasıl hazırlanacağı konusunda bilgi edinecek ve böylelikle bu konudaki bilgi eksikliklerini tamamlamış olacaklardır.

2. Dil eğitiminde karşılaşılan en önemli sorunlardan biri yöntem sorunudur. Klasik yöntemlerle (Grammatik-Übersetzungsmethode) yürütülen dil eğitiminde öğrenciler yönteme bağımlı kalmaktadır, bu da özgür ve yaratıcı düşünmeyi engellemektedir. Bu çalışmada ise, yapılandırmacı yaklaşım bağlamında hazırlanacak materyaller öğrencilere özgür bir çalışma ortamı sağlayacak, böylece öğrenciler keşfederek öğrenmeyi, analiz ederek yaratıcılıklarını ön plana çıkarmayı ve en önemlisi özgür düşünmeyi öğreneceklerdir.
3. Dil eğitimine yönelik materyal hazırlanması genellikle ilgili dersten iyi not alma odaklıdır. Dolayısıyla, öğrenciler materyallerini sadece not almak için hazırlamakta, hazırlık aşamasında konuyu iyi özümsememekte ve hazırlanan materyaller kısa süre içinde ya imha edilmekte ya da atıl duruma gelmektedir. Yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan materyaller ise hem pratik hem de işlevsel olduklarından ötürü uzun süre kullanılacak, hazırladıkları materyallerin ders malzemesi olarak kullanıldığını gören öğrencilerin ise derse karşı motivasyonları artacak, böylece içlerindeki üretme-keşfetme yeteneğini daha somut tanıyacaklardır.
4. Yapılandırmacı yaklaşıma göre şekillenen dil eğitimi dersinin bir diğer önemli özelliği ise sınıf içi atmosferdir. Sıkılan, bir an önce ders saatinin dolmasını bekleyen öğrenci profili yerine derse aktif katılan öğrenci profili ön plana geçecektir. Dolayısıyla öğrenciler daha eğlenceli ve neşeli bir atmosferde dil öğrenecektir.

1.3.Sınırlılıklar

Bu çalışma Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi 2015-2016 eğitim öğretim yılı dokuzuncu sınıf öğrencileriyle uygulamalı bir şekilde yürütülecektir.

Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi 2015-2016 eğitim öğretim yılında İkinci Yabancı Dil olarak Almanca eğitimi alan bütün öğrenciler bu çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemi ise 49 kişiden oluşan Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi dokuzuncu sınıf öğrencileridir. Türkiye'deki Anadolu Liselerinde Almanca öğrenen tüm öğrencilerle uygulamalı bir çalışma yapmak olanaksızdır, bu

yüzden bu çalışma Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi dokuzuncu sınıf öğrencileriyle sınırlandırılmıştır.

1.4.Varsayımlar

Anadolu Liselerinde okutulan İkinci Yabancı Dil olarak Almanca derslerinde yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı örneğinde dil eğitime yönelik materyallerin hazırlanmasını kapsayan bu çalışmada Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi 2015-2016 eğitim öğretim yılı dokuzuncu sınıf öğrencileri aktif rol alacaktır. Çalışmaya katılacak 49 öğrencinin yabancı dilde (Almanca) materyal hazırlayabilecek kapasitede oldukları kabul edilmektedir. Öğrencilerin dil becerilerini sınayacak herhangi bir uygulama ve bundan yola çıkarak gruplandırma yapılmayacaktır.

BÖLÜM II

İLGİLİ AKADEMİK ARAŞTIRMALAR

2.1. İlgili Araştırmalar

Yaptığımız kaynak taraması neticesinde yapılandırmacı yaklaşımın hem ilk ve orta öğretimde hem de yükseköğretimde çok farklı açılardan ele alındığını tespit ettik. Müzik, edebiyat, yabancı dil eğitimi, Türkçe eğitimi, coğrafya, tarih eğitimi gibi sosyal bilimler alanlarının yanı sıra matematik ve fen bilimleri alanında da yapılandırmacı yaklaşımın olumlu ve olumsuz yönlerinin detaylı bir biçimde incelendiğini gördük. Büyük bir çoğunluğu uygulamalı yapılan bu çalışmalar genellikle makale, yüksek lisans ve doktora tezleri şeklindedir. Örneğin, araştırmamız neticesinde Türkiye'nin farklı üniversitelerinde hazırlanan ve yapılandırmacı yaklaşım ile ilgili olan toplam 175 yüksek lisans ve doktora tezi tespit ettik¹. Çalışmamızın devamında da detaylı bir şekilde anlatıldığı üzere, bu tezlerin her biri yapılandırmacı yaklaşımın eğitim-öğretime farklı şekillerde yansımalarını, bu yaklaşımın eğitim açısından olumlu/olumsuz yönlerini ele aldıklarını gördük. Fakat yapılandırmacı yaklaşımı, üniversitelerimizin Almanca Öğretmenliği bölümlerinde okutulan *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* dersi bağlamında Anadolu Liselerine yansımaları, Anadolu Liselerinde hangi oranda ve ne gibi yöntemlerle ele alındığını irdeleyen herhangi bir yüksek lisans veya doktora tezine rastlanamamıştır.

2.1.1. İlgili Yüksek Lisans Araştırmaları

Yapılandırmacılık kuramı ile ilgili tespit ettiğimiz 143 adet yüksek lisans tezinin alan yelpazesi oldukça geniştir. Fen bilimleri, sosyal bilimler, eğitim bilimleri ve bunların alt dalları olmak üzere neredeyse her alanla ilgili yapılandırmacı yaklaşım ile bağlantılı tezler yürütülmüştür. Dolayısıyla çalışmamızın bu bölümünde, alan olarak bizim çalışmamıza yakın olan yabancı dil eğitimi ile ilgili tezlerin bir kısmına yer verilecektir.

Çiçek (2012) çalışmasında yabancı dil öğretiminde öğrenme nesneleriyle zenginleştirilmiş öğrenme yönteminin öğrenci akademik başarı ve transfer becerileri üzerine olan etkisini yapılandırmacı yaklaşım temelinde araştırmıştır. Çalışmada

¹ Bahsi geçen tezler için, bkz. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> (Erişim Tarihi: 18.12.2015)

özellikle vurgulanan nokta ise, yabancı dil öğretimi esnasında profesyonel bir şekilde hazırlanmış öğrenme materyallerinin kullanılması gerektiği ve ders ortamının yapılandırmacı yaklaşım kriterlerine göre hazırlanmasının kaçınılmazlığıdır.

Yapısalcık kuramının dile yansımaları ele alan Kotlu (2007) özellikle insanbilimlerinde 20. yy'da dile yönelik yoğun ilginin nedenini, geçirdiği dönüşümü, yapısalcılığın dile bakışı ve post-yapısalcılığın dil yaklaşımı çerçevesinde araştırmıştır. Köksal'ın (2009) çalışması yapılandırmacı yaklaşım teorisine dayalı okuma becerilerinin işlenmesi üzerine yoğunlaşmış ve bu yaklaşımın 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce ders müfredatı içerisindeki simplepast tense konusunu anlamalarına yönelik etkisini araştırmıştır. Böylelikle öğretim yöntem ve tekniklerinin öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutumlarına etkisi de araştırılmıştır. Haydaroğlu ise (2011) aynı konu başlığını 7. sınıf öğrencileri bağlamında ele almıştır.

Yüksel (1997) yapılandırmacı yaklaşım kuramını edebiyat öğretimi bağlamında ele almış, öğrencilere edebi metin okuma ve yorum yapma olgusunu geliştirme bağlamında öğretmen merkezli ders anlatım sistemi yerine İngilizce Öğretimi bölümünde öğretmen aday öğrencilere edebi metne farklı yaklaşım ve yorum metotlarını aktarmıştır. Benzer bir çalışma da Dinçtopal (2007) tarafından hazırlanmış, bu çalışmada İngilizcenin ikinci dil olarak ediniminde yapısal işleme ve teknikler sınanmıştır.

Bu bölümde ele alacağımız son çalışma ise Bayrakdar'ın (2008) Saussure bağlamında ele aldığı ve yapısalcılık kuramına eleştirel yaklaşımı konu edinen çalışmasıdır. Bu çalışmada Bayrakdar yapısalcılığı yirminci yüzyılın ortalarında etkinlik kazanan, gerçeği birbirine bağımlı bir bütün parça ilişkisi içinde anlama ilkesinden yola çıkan bir öğrenme ve değerlendirme yaklaşımı olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlamadan hareketle yazar, Ferdinand de Saussure'ün Genel Dilbilim Dersleri'nde dile getirdiği düşünceleri yapısalcılığın çıkış noktası olarak görmüş, bu bağlamda Saussure'ün dile getirdiği yapısalcılık düşüncelerini dilsel iletişim açısından eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmiştir.

Yukarıda da ifade edildiği gibi, yapısalcılık kuramı ile ilgili tespit edilen 143 yüksek lisans tezinin sadece altı tanesi dil eğitimi çerçevesinde ele alınmış ve bunların altısı da ikinci yabancı dil İngilizce bağlamında hazırlanmıştır. Diğer çalışmalar sosyal bilimlerin diğer dalları ile fen bilimleri ile ilgili alt bilim dallarını konulaştırmıştır.

2.1.2. İlgili Doktora Araştırmaları

Yapısalcılık kuramını konulaştıran toplam 33 adet doktora tezi tespit edilmiştir. Bu tezlerde de, yüksek lisans tezlerinde olduğu gibi, yapısalcılık kuramı farklı açılardan ele alınmıştır. Yabancı dil eğitimi bağlamında yapılandırmacı yaklaşımı ele alan doktora tez sayısı 7 adettir. Bunlardan biri Hanbay'ın (2007) *Etkin Öğrenme Modelinin İkinci Yabancı Dil Olarak Almancanın Bilişsel, Edimsel ve Duyuşsal Öğrenilmesine Etkisi* başlıklı tez çalışmasıdır. Bu çalışmasında Hanbay etkin öğrenme modelinin ikinci yabancı dil olarak Almancanın bilişsel, edimsel ve duyuşsal öğrenilmesine etkisini irdelemiştir. Çalışmanın kuramsal bölümünde ise yabancı dil öğretimi etkileyen öğrenme kuramlarına, dilbilimsel yaklaşımlara, yabancı dil öğretim yöntemlerine ve ikinci yabancı dil kavramına değinildikten sonra, etkin öğrenme modeline ilişkin açıklamaların ardından ikinci yabancı dil olarak Almanca dersinin etkin öğrenme modeline göre ne şekilde tasarlanması gerektiği ele alınmıştır. Gürbüz ise (2003) yapısalcılık ve yapısalcılık sonrası dilbilimsel gelişmelerin yabancı dil öğretimine yansımalarını üç bölümde ele almıştır. Yapısalcılığın ve yapısalcılık sonrasının çıkış noktasını oluşturan çağcılık ve çağcıl kavramlarının yabancı dil öğretimi açısından tartışıldığı giriş bölümünün ardından yapısalcılık boyutunda çağdaş dilbilimin kurucusu Saussure'ün görüşlerine yer verilmiş ve yapısalcılığın dayanakları üzerinde durulmuş, böylelikle yapısalcılığın yabancı dil öğretimindeki yeri ve sorunlar tartışılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, yapısalcılık sonrası adı altında Chomsky'nin Üretimsel Dönüşümlü Dilbilgisi Kuramına yer verilmiş ve bu kuramın yabancı dil öğretimine etkileri tartışılmıştır. Son bölümde ise dilbilimde yapısalcılık ve yapısalcılık sonrası gelişmelerinin dil öğretimine yansımaları, yabancı dil öğretim yöntemlerinde aranmıştır.

Ünsal'ın (2002) *Yabancı Dil Öğretiminde Yapısalci Yöntemle Kısa Öykü Çözümlemeleri* doktora tezindeki amaç üst düzeyde yabancı dil öğretilen sınıflarda disiplinlerarası bir yöntem önermektir. Bundan hareketle Ünsal, kısa öykü öğretiminde geleneksel öğretim yöntemleri ve yaklaşımlarına ek olarak dilbilimsel bir kuram olan yapısalcılığın da kısa öykü öğretiminde değişik bir yöntem olarak kullanılmasının mümkün olabileceğini uygulama örnekleriyle göstermiştir. Benzer bir uygulama ise Çubukçu (1995) tarafından edebiyat dersleri bağlamında yürütülmüş ve bu derslerde malzeme olarak şiir metinler seçilmiştir. Bu çalışmada edebiyat öğrencisinin bir metni daha iyi anlamasını sağlamak için iki eleştiri akımını kullanarak edebi metinleri öğretmek amaçlanmıştır, bunlar dili merkeze alan yapıçözücülük ile kültürel, sosyal ve

siyasi bakımdan eseri inceleyen yeni tarihselcilik akımları. Bu iki teoriyle ilgili detaylı bilgi verilmiş, öncüleri, temel prensipleri ve edebiyatla olan ilişkileri irdelenmiş, daha sonra da yapıçözücülük ile yeni tarihselcilik akımları Christina Rossetti'nin 'Goblin Market' (Çirkin Cinlerin Pazarı) şiirine, Sam Shepard'ın 'True West' (Gerçek Batı) adlı piyesine ve Nathaniel Hawthorne'un 'Is/LyKinsman, MajorMolineaux' (Akrabam Binbaşı Molineaux) kısa hikayesine uygulanmıştır.

Çeviri eğitimi üzerine odaklanan Baydan'ın (2011) doktora çalışması yapısalcılık kuramını uygulamalı olarak ele almıştır. Baydan çeviri eğitimi uzmanlık alanı olarak kabul etmiş, çeviri eğitiminde bu uzmanlığa ilişkin bilinç, beceri ve kavrayışların kazandırılması gerektiğini vurgulamıştır. Bu çalışmanın ana konusu iki soru üzerine yoğunlaşmaktadır: NE? ve NASIL? Yani, çevirmen adaylarına neyi nasıl öğretmeliyiz? NE sorusunun cevabı üçayaklı bir araştırma üzerinden aranmıştır: 1) Yapısalcılık-sonrası kuramsal görüşler ve çeviribilime yansımaları; 2) Çeviri/çevirmenlik edincinin ne olduğu konusunda çeviribilimcilerin görüşleri; 3) Çeviri sektöründe çevirmenin görev ve sorumlulukları. NASIL sorusunu şekillendiren yaklaşım ise, Don Kiraly'nin çeviri eğitimine uyarladığı “toplumsal oluşumcu” yaklaşımıdır. Bu bilgilerden hareketle bu doktora çalışması çeviri eğitime ilişkin fikirleri örnek uygulama ve öğrenci geribildirimleriyle detaylandırmış, fikirlerin somut hale gelmesine hizmet etmiş; aynı zamanda bu fikirlerin sınanmasını sağlamıştır.

Çeviri üzerine yoğunlaşan bir diğer doktora çalışması da Yılmaz'ın (2011) *Çeviribilimde Metinlerarasılıktan Metinlerötesiliğe: Yapısalcılık Sonrası ve Elektronik Edebiyatla Yenilenen “Metin” Kavramını Çeviri Kuramları Üzerinden Okumak* başlıklı çalışmasıdır. Bu çalışmada Yılmaz “metin” kavramının metinlerarasılık kuramları ve yapısalcılık sonrası yaklaşımla hatta elektronik edebiyatla nasıl bir değişime uğradığını ve bu değişimin çeviribilimine ne şekilde yansıdığını detaylı bir şekilde irdelenmiştir.

İlköğretim Dördüncü ve Beşinci Sınıf Düzeyinde İngilizce Öğretimine Yönelik Bir Öğretmen Geliştirme Programı Eylem Araştırması başlıklı doktora çalışmasında ise Şimşek (2007) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda 1999 yılında müfredata konulan ilköğretim dört ve beş düzeyinde İngilizce dersine herhangi bir eğitim verilmeden girmesi istenen öğretmenlere yönelik “İlköğretim 4-5 düzeyine İngilizce Öğretimi” isimli bir öğretmen geliştirme programını uygulamış ve sonuçlarını irdelenmiştir.

Yukarıda ana hatlarıyla ele almaya çalıştığımız 7 adet doktora tezi genelde dil eğitimi üzerine yoğunlaşmış tezlerdir. İngilizcenin ikinci yabancı dil olarak öğretilmesi,

Almanca dil eğitiminde model ve yöntemler, çeviribilim ve uygulamaları gibi konular yapısalcılık kuramı doğrultusunda işlenmiştir. Ne var ki, yapısalcılık üzerine yoğunlaşan yüksek lisans tezlerinin analizinden elde ettiğimiz sonucun aynısını, doktora tezleri bağlamında da elde ettik, yapısalcılık yaklaşımının yabancı dil eğitimi bölümlerinde okutulan Materyal Değerlendirme ve Uyarlama dersi ışığında Anadolu Liselerinde hazırlanan materyaller bağlamında hiç ele alınmadığını ve bu anlamda bir boşluk olduğunu gözlemledik.

2.1.3. İlgili Makale Araştırmaları

Yapısalcılık yaklaşıma göre hazırlanmış ve dil eğitimi ile ilişkilendirmiş makale çalışmaları ilgili yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarından çok daha fazladır.

Örneğin Akıllılar ve Uslu (2011) yaptıkları makale çalışmasında Almanca bölümlerinde okuyan öğrencilerin uyguladıkları dil öğrenme stratejilerini araştırmış ve bu doğrultuda yapılandırmacı yaklaşımı irdelemişlerdir. Güneş (2007) yapılandırmacı yaklaşımın sınıf yönetimi alanına yansımalarını, bir diğer çalışmasında (2013) ise yapılandırmacı yaklaşımla dil bilgisi öğretiminin faydalarını tartışmıştır. Serindağ'ın çalışmasında da (2004) yapılandırmacı yaklaşım dil açısından ele alınmış ve bu bağlamda İngilizceden sonra Almanca öğrenimi tartışılmıştır. Yabancı dil öğretiminde kullanılmakta olan geleneksel ve alternatif yabancı dil öğretim yöntemlerini konuşturan Oflaz (2015) bu yöntemleri kelime öğretimi açısından ele almış ve kelime öğretimini nasıl uyguladıklarını incelemiştir. Bu inceleme sonucunda kelime öğretiminin doğrudan yapıldığı yöntemlerin yanı sıra dolaylı uygulayan yöntemlere de rastlanmış, bu yöntemler karşılaştırmalı ele alınmıştır. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak hazırladığı çalışmasında Yeşilyurt (2011), yapılandırmacı öğrenme temelli bir öğretim programının oluşturulmasına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini değerlendirmiştir. Bu amaç doğrultusunda hedeflerin nasıl belirlenmesi, içeriğin nasıl oluşturulması, eğitim durumlarının nasıl düzenlenmesi ve sınav durumlarının nasıl yapılması gerektiğine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini değerlendirmiş ve sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmuştur.

Yabancı dil eğitimi yöntem ve tekniklerini irdeleyen Kırmızı (2013) Almanca öğretiminde karşılaşılan en önemli sorunlardan birisinin öğretmenlerin konuyu nasıl verecekleri, hangi materyalleri kullanmaları gerektiği vb. konularda yaşandığını dile getirmiştir. Bundan hareketle çalışmasında Almanca öğretim programlarının

uygulanmasında öğretmen kılavuz kitaplarının ne oranda kullanıldığı, ihtiyaç duyulup duyulmadığı gibi sorulara cevap aramaya çalışmıştır. Gömleksiz ve Elaldı (2011) ülkemizde dil öğretimi sorunlarının hala aşılamadığını ve bu sorunların kısır döngüye dönüştüğünü dile getirmektedir. Bundan hareketle dil öğreniminin keyifli ve pratik hale getirilmesi ve dil öğretme hedefine kısa zamanda ulaşılmasında yapılandırmacı yaklaşımın önemi konusunda bir değerlendirme yapmış, gerek kullanılan materyaller gerekse ders kitaplarının hazırlanış formatı ile aslında yapılandırmacı yaklaşımı içinde barındıran yabancı dil öğretiminde, öğretmenlerden kaynaklanan sorunların daha ön planda yer aldığı belirtmiştir. Ayrıca bu çalışmada öğrencilerin yaratıcı deneyimlerini ve ilgilerini ortaya çıkarıp harekete geçirmede, etkin bir şekilde derse katılımlarına yardımcı olmada iyi yetişmiş ve yabancı dili çok iyi kullanabilen, öğretmenlere ihtiyaç olduğu da vurgulanmıştır. Şimşek'in (2004) çalışması ise yapılandırmacı yaklaşıma yönelik teorik bir çalışmadır ve Şimşek bu çalışmasında yapılandırmacı yaklaşıma yönelik ortaya konan olumlu ve olumsuz eleştirileri karşılaştırmalı bir şekilde ele almıştır. Benzer bir teorik çalışma da Aydın (2006) tarafından hazırlanmış, Aydın yapılandırmacı yaklaşımın Avrupa'dan Türkiye'ye uzantısını ve özellikle Türk eğitim sistemine yansımalarını sorgulamıştır. Malatyalı ve Kaya ise (2010) uygulamalı bir çalışma yürütmüş, bu çalışmada, öğrencilerin öğrenmelerinin niteliğini ve kalitesini etkilme açısından önemli bir yere sahip olan kavramların özellikleri, sınıflandırılması, kavram öğrenme, öğretme ve gelişim süreçleri, kavram yanılgıları ve kavram yanılgılarının önlenmesi ve giderilmesi için kullanılabilecek yöntem ve stratejiler araştırılmış ve açıklanmıştır. Aynı şekilde Yurdakul da (2008) makalesinde yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının sayılıtlarına uygun denencel bir program tasarısı hazırlayarak uygulamasını gerçekleştirmiş ve bu uygulamalar çerçevesinde sosyal-bilişsel bağlamda bilginin nasıl oluşturulduğunu ortaya koymuştur.

Yukarıda saydığımız ve sosyal bilimler kapsamında değerlendirilen makaleler ağırlıklı olarak yapılandırmacı yaklaşım ve dil eğitimi üzerine yoğunlaşmaktadırlar. Bu doğrultuda ayrıca Karadüz'ün (2010) Türkçe eğitimi üzerine odaklı çalışması da bu kapsamda ele alınan önemli çalışmalardır. Özmen ise (2004) yapılandırmacı yaklaşımı fen bilimleri kapsamında ele almış ve olumlu yönlerini çalışmasında tartışmıştır. Yapılandırmacı yaklaşımı güzel sanatlara uyarlayan Mant (2014) Güzel Sanatlar Fakülteleri'ndeki desen dersinin, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı modeline göre uygulanmasının öğrenci başarısına etkisinin olup olmadığını ortaya koymaya çalışmıştır.

2.2. Değerlendirme

Yukarıda tanımladığımız eserlerden anlaşılacağı üzere, yapılandırmacı yaklaşım özellikle son 10 yıl içinde gerek uygulamalı gerekse teorik olarak pek çok açıdan ele alınmıştır.

Çalışmamızda ise yapılandırmacı yaklaşımın Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarında okutulan “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” dersinin bu anabilim dallarında okuyan ve mezun olduktan sonra MEB tarafından Anadolu liselerine Almanca öğretmeni olarak atanan öğretmenler tarafından kullanım yöntem ve teknikleri üzerinde durulacaktır. Yaptığımız kaynak taraması sonucunda ve yukarıdaki açıklamalardan hareketle, yapılandırmacı yaklaşımın Anadolu liselerindeki yabancı dil eğitimi bağlamında ele alınmadığını tespit ettik. Dolayısıyla bu çalışmanın bu alanda mevcut olan eksikliği de kapatacağı görüşündeyiz.

BÖLÜM III

KURAMSAL AÇIKLAMALAR

3.1. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşım

İngilizcede *constructivism*, Almandada *Konstruktivismus* olarak adlandırılan yapılandırmacı yaklaşımın Türkçede çeşitli ifade şekilleri vardır, bunlar: yapılandırmacılık, yapılanmacılık, bilgiyi yapılandırma, kurmacılık, bütünleştiricilik, yapısalcı öğrenme, yapıcılık, inşacılık, yapılandırıcı öğrenme, oluşumcu yaklaşım gibi kelime ve kavramlardır (Bkz: Senger Cebeci, 2007:20). Bu çalışmada ise yukarıda saydığımız kavramlar arasından *yapılandırmacı yaklaşım* kavramı kullanılacaktır.

Eğitim bilimciler, felsefeciler ve dilbilimciler tarafından çokça tartışılan yapılandırmacı yaklaşıma dair farklı görüşler ortaya konmaktadır. Bu yaklaşıma göre öğrenci merkezli bir uygulamadan yola çıkıldığından dolayı bazen öğrenme kuramı olarak adlandırılmakta, bazen de eğitim kuramı olarak anılmaktadır. Kavramı bilgi kuramı, politik kuram ya da felsefi kuram olarak adlandıranlar da az değildir (Bkz. Bentley, 1988:243). Yapılandırmacı yaklaşımın bu şekilde çok farklı bilimsel alanlarla bağlantılı olması, onun niteliğini ortaya koymak, sınırlarını belirlemek ve onu bütün yönleriyle ortaya koymak açısından güçlükler yaratmaktadır (Bkz. Aydın, 2006:1).

Yapılandırmacı yaklaşım çalışmamızın bu bölümünde yapılandırmacı yaklaşımın eğitim-öğretimde ne şekilde kullanıldığına, felsefi alt yapısına, çeşitlerine ve eğitim metodu olarak olumlu olumsuz yanlarına değinilecektir.

3.1.1. Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşım

Eğitim programları ülkelerin sosyo-kültürel, politik ve ekonomik değişimlerine paralel olarak günden güne değişmektedir. Geçmişten günümüze kadar eğitim programları sürekli biçim değiştirmiş ve zamanın koşullarına uygun en üretken ve etkili programlar geliştirilmiştir. Eğitim programlarının bu şekilde değiştirilmesinin en önemli nedenlerinden biri mevcut teknolojik ilerlemelere ve bu teknolojik ilerlemelerin doğrudan bir parçası haline gelen öğrenci yapısına uygun eğitim vermektir.

Uzun yıllar davranışçı yaklaşıma göre şekillendirilen eğitim programları son birkaç yıl içinde yerini hızlı bir şekilde yapılandırmacı yaklaşıma bırakmıştır. Davranışçı yaklaşımda bilginin merkezi öğretmendir ve öğretmen bilgiyi öğrenciye

doğrudan aktaran bir pozisyonda yer almaktadır:

Bilginin doğrusal olarak öğretmenden öğrenciye aktarılmasını öngören, öğrenmeden çok öğretime vurgu yapan, öğrenmeyi uyarıcı-tepki ve bu ikisi arasında kurulan ilişki açısından açıklamaya çalışan ve öğrenciye pasif, öğretmene aktif bir rol yükleyen davranışçı öğrenme kuramının yerini öğretmen rehberliğinde bilginin öğrenci tarafından anlamlandırılmasına önem veren yapılandırmacı öğrenme kuramı almıştır (Malatyalı/Yılmaz, 2010:320).

Malatyalı ve Yılmaz'ın da yukarıdaki alıntıda ifade ettikleri gibi, davranışçı yaklaşım ile yapılandırmacı yaklaşım arasında öğretmen-öğrenci rolleri arasındaki değişim ve bakış açısı çok önemlidir. Davranışçı yaklaşımda öğretmen ön plandayken, bilginin merkezi öğretmenken, öğretmen aktif öğrenci pasif iken, yapılandırmacı yaklaşımda tam tersi bir durum söz konusu olmakta ve öğrenci derslerde daha aktif hale gelmekte, bilgiyi ele alıp kendi yetenek ve becerileri doğrultusunda işleyebilme konumuna gelmektedir.

Yapılandırmacı yaklaşım son birkaç yıldır eğitimin en alt birimlerinden (ilköğretim) en üst birimlerine (yükseköğretim) kadar çeşitli açılardan uygulamaya konulmuş ve bu konuyla ilgili yapılan uygulamalı ve teorik çalışmaların analizi sonucunda bu yaklaşımın eğitimin birer parçası olan öğreticiler ve öğrenciler tarafından olumlu karşılandığı tespit edilmiştir. Bilhassa 2005 yılı yapılandırmacı yaklaşımın Türk eğitim sisteminde yer alması açısından önemli bir tarihtir, çünkü 2005 yılında Türkiye'deki eğitim programları yapılandırmacı yaklaşım modeline göre şekillendirilmiştir (Bkz. Ayaz/Şekerci: 2016:48).

Yapılandırmacı yaklaşım veya yapılandırmacı öğrenme olarak adlandırılan öğrenme şekli öğrencinin daha önce öğrenmiş olduğu eski bilgiler ile yeni öğrendiği bilgiler arasındaki bütünleyici ilişkiye dayanmaktadır. Şaşan (2002:49) yapılandırmacı öğrenmeyi *var olanlarla yeni olan öğrenmeler arasında bağ kurma ve her yeni bilgiyi var olanlarla bütünleştirme süreci* olarak tanımlamaktadır. Şaşan'ın bu tanımı eski ile yeni bilgi arasındaki bağlantıyı ve ikisi arasındaki bütünleştirici ilişkiyi ortaya koymaktadır. Bu tarz bir öğrenme hem eski bilgileri güncellemekte hem de yeni bilgilerin somutlaştırılıp uzun süre hafıza da tutulmasını kolaylaştırmaktadır.

Yapılandırmacı yaklaşımın eğitim merkezli değil de öğrenim merkezli olması bu kuramın diğer bir ayırt edici özelliğidir. Bundan hareketle, yapılandırmacı

yaklaşımın ana sorunsalını eğitim-öğretim değil, öğrenim oluşturmaktadır. Başka bir ifadeyle, öğretim konusu metotlar, yöntemler bağlamında ele alınan bir kavramdır, öğrenim ise öğrenen kişinin öğrenme sürecine aktif olarak katıldığı, edilgen değil de etken, değiştirici ve biçimlendirici olarak rol aldığı bir durumdur. Demirel de (2000:233) yapılandırmacı yaklaşımın –yukarıda da dile getirildiği gibi- öğretimle ilgili bir kavram olmadığını, tersine bilgiyi biçimlendirme ve öğrenmeyle ilgili bir kuram olduğunu ifade etmektedir. Bu kuramda öğretici değil, öğrenen kişi aktiftir. Dolayısıyla bu kuram sayesinde öğrenciler yıllardan beri süre gelen teori ağırlıklı, ezber üzerine yoğunlaşan, konu ile ilgili özgür düşünme olanağını kısıtlayan ve tüm bunların neticesinde öğrenme verimini düşüren yöntemler yerine düşünen, bilgileri işleyen ve üreten konumuna geçmektedir.

Şaşan (2002:49) yapılandırmacı öğrenmenin temelini üç maddede özetlemiştir, bunlar;

- Bilgiyi araştırma yorumlama ve analiz etme
- Bilgiyi ve düşündürme sürecini geliştirme
- Geçmişteki yaşantılarla yeni yaşantıları bütünleştirme

Birinci aşamada Şaşan, yapılandırmacı öğrenme kuramının öğrencileri öncelikli olarak konu ile ilgili araştırmaya sevk ettiğini dile getirmektedir. Tekrar ve tekrardan yola çıkarak ezberleme üzerine yoğunlaşan klasik yöntemlerde öğrenci önüne konan ders kitapları ve bu kitapların içerdiği teorik bilgi ve metinlere bağlı kalırken, yapılandırmacı yöntemde ders kitaplarını aşan bir konu araştırma ve taraması olanağı bulmakta ve bulduğu materyallerden faydalanarak dersi zenginleştirme fırsatı elde etmektedir. Bu noktada öğrencinin araştırma ve kaynak taramadan elde ettiği ders malzemelerini yorumlaması, işlenen konuya uygunluğunu analiz etmesi ve nihayetinde elde ettiği sonuçları sınıf ortamında diğer öğrenciler ve öğretmenle tartışma olanağı bulması yapılandırmacı öğrenme yönteminde büyük önem oluşturmaktadır. Öyleyse Şaşan'ın vurguladığı birinci madde öğrenciyi hem ders dışı özgür araştırmaya hem de elde ettiği kaynakları yorumlayıp analiz etmeye sevk etmektedir. Bu noktada ayrıca yapılandırmacı öğrenme yaklaşımında “süreç” kavramının ne kadar önemli olduğu da gün yüzüne çıkmaktadır. Çünkü verileri elde etme, onları araştırıp analiz etmek belli bir zihinsel süreci gerektirdiğinden ötürü “süreç” kavramı bu yaklaşımda önem kazanmaktadır. Yurdakul da (2008:44) yapılandırmacı yaklaşımın öğrenme süreci üzerine yoğunlaştığını ve bu sürecin yaşamın karmaşıklığını ve gerçekliğini yansıtacak kadar özgün olması gerektiğini belirtmektedir.

Şaşan'ın ele aldığı ikinci madde ise ilk aşamada bilgiyi işleme, ikinci aşamada ise düşünme ve düşündürme sürecini geliştirme üzerine yoğunlaşmaktadır. Öğrenciler sınıf ortamında ele aldıkları konuyu çok farklı açılardan tartışmaktadırlar. Konuyla uzak ve yakın bağlantılı alt konuları tespit edip farklı konular arasında bağlantı kurma yoluna gitmektedirler. Böylelikle öğrenme etkinliğine katılan tüm öğrenciler fikir alışverişi üzerinden konuyu derinleştirip özgür öğrenme atmosferi ortaya çıkarmaktadırlar.

Son aşamada ise Şaşan yapılandırmacı yaklaşımın geçmiş ile gelecek arasında köprü özelliği taşıdığına vurgu yapmaktadır. Öğrenciler eski yaşantı ve deneyimlerinin üzerine yeni yaşantı ve öğrenme süreçlerini inşa etmekte, böylelikle eskinin birikiminden faydalanıp yeniyi şekillendirme sürecine girmektedirler. Geçmiş ile gelecek arasında bu şekilde öğrenme temelli bir bağ kurmak öğrenileni kalıcı hale getirmektedir. Dolayısıyla öğrenciler özgür düşünme ve düşündürme ortamında öğrendikleri bilgileri ileriki hayatlarında, olası sözlü veya yazılı sınavlarda kullanma becerisi kazanmaktalar.

Yukarıda ele aldığımız üç maddenin de merkezi noktasını öğrenci oluşturmaktadır. Öğretici tamamen arka planda kalmaktadır. Öyleyse, yapılandırmacı yaklaşımda öğrenci öğrenme sürecinde ön plandadır ve yönlendiricidir. Önüne konan ya da keşfettiği bilgileri öncelikli olarak araştırıp analizini yapar, ikinci aşamada elde ettiği veriler doğrultusunda beyin jimnastiği yapıp üretken bir konuma geçer, son aşamada ise eski ile yeni bilgiyi bir araya getirip harmanlar ve böylece yeni bilgiyi uzun süreli ve somut durumuna getirir.

Yurdakul ise yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına yukarıda yaptığımız açıklamalara paralel, fakat biraz daha geniş perspektiften yaklaşmıştır:

Yapılandırmacı öğrenmenin en önemli hedefinin, bireyin bütün dogmaları arkada bırakarak kendi kararı ile kendi kendine var olabildiği, diğer insanlar ve doğa ile rahat ve esnek bir biçimde yaşayabildiği bir dünya oluşturmaya yönelik olduğu ileri sürülmektedir. Yapılandırmacı eğitim programlarında en önemli kazanç bilginin yapılandırılmasıyla oluşacak bakış açılarındaki genişlik ve derinlik olduğundan, hedeflerin bu bağlamda düşünülerek formüle edilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte yapılandırmacılığın öğrenme hedeflerinin çevre ve etkileşim değişkenleriyle örtüşmesi gerekmektedir. Diğer bir anlatımla, hedefler yalnız kısa dönemli konu alanına yönelik değil; uzun dönemli öğrenen ürününe yönelik olmalı ve okul dışında kullanılabilecek bilgi, beceri ve değerleri içermelidir (Yurdakul, 2008:42).

Yurdakul'dan yaptığımız yukarıdaki alıntının en önemli vurgu noktası öğrenme sürecinde bireyin dogmatik bilgilerinden sıyrılmasıdır. Dogmatik bilgilerden kendini arındıran birey, karar alma sürecinde daha özgür davranabilmekte ve bundan yola çıkarak öz güven tazeleyebilmektedir. Alıntıda vurgulanan bir diğer önemli nokta ise bireyin bilgiyi işlemesi, beyin süzgecinden geçirmesi ve böylelikle kendine konu ile ilgili çok geniş bir bakış açısı ortaya çıkarmasıdır. Birey yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre bilgileri zihinsel bir süzgeçten geçirdiğinde ve dogmatik bilgilerden arındığında kendi yaşam felsefesine uygun, nesnel bilgi kazanımları elde edebilmektedir. Böylesi bir öğrenme yaklaşımı bilgileri uzun süreli belleğe depolayıp onların unutulmasını da oldukça zorlaştırmaktadır. Ayrıca sadece okul-iş dünyasında değil, toplumsal hayatta da birey zihinsel süreçten geçirdiği bilgileri kullanma imkânı da bulmaktadır.

3.2. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğrenme Çeşitleri

Yapılandırmacı kurama göre üç çeşit öğrenme yaklaşımı söz konusudur; bunlar bilişsel yapılandırmacı öğrenme, sosyal yapılandırmacı öğrenme ve davranışçı yapılandırmacı öğrenmedir.

3.2.1. Bilişsel Yapılandırmacılık

Bu yaklaşımın çıkış noktasını bilişsel (zihinsel) süreç oluşturmakta ve Piaget'in bilişsel yapılandırma kuramına dayanmaktadır. Öğrenci, bilgiyi edinir ve edinim sürecinden sonra da zihin aracılığıyla süzgeçten geçirip işler, biçimlendirir ve yapılandırır. Dolayısıyla öğrenci bilişsel yapılandırmacılıkta edilgen değil, tersine edindiği bilgiyi işleyen etken bir konumdadır. Karadağ ve Korkmaz da aşağıdaki alıntıda da görüleceği üzere bilişsel yapılandırmacılık konusunda benzer bir görüş dile getirmektedirler:

Bilişsel teoriler bilgiyi, bireyin beynindeki zihinsel, sembolik oluşturmalar olarak görürler. Dolayısıyla bu teori öğrenmeyi, sembolik temsillerin hafızaya işlenmesi süreci olarak ele almıştır (Karadağ /Korkmaz, 2007:50).

Karadağ ve Korkmaz'ın bu noktada vurguladığı, bilginin zihinsel bir süreçten geçen oluşum olarak ifade edilmesidir. Bilgi öncelikli olarak zihinsel bir süreçte

işlenmekte, sonra da sembolik bir şekle bürünerek hafızaya yerleşmektedir. Bu noktada kuramın dayanak noktası olan Piaget'in bilişsel süreç ya da bilişsel gelişim kavramından ne anladığı, bu kavramı nasıl tanımladığı önem teşkil etmektedir:

Bilişsel gelişim, çevre ile etkileşimimiz sayesinde sürekli gelişen, değişen ve etkinliklerimize yön veren şemalar ya da zihinsel yapılar yoluyla ilerler. Öğrenme özümseme, uyum ve bilişsel denge kavramları ile açıklanır. Yeni bilgi bireyin ön bilgileri ile çelişmiyorsa özümсенir ve yeni bir bilişsel denge oluşur. Eğer yeni bilgi ön bilgi ile çelişiyorsa, yeni bilgi var olan yapıya özümсенemediği için dengesizlik yaratır. Birey bu dengesizlikten kurtulmak için bir çaba içine girer ve bunun sonucunda yeni bir bilişsel yapı oluşturur (Akt. Karadağ /Korkmaz, 2007:50).

Karadağ ve Korkmaz'ın Piaget'ten aktardığı alıntı bilişsel öğrenme sürecini ve bilginin gelişimini öncelikli olarak çevreyle birey arasındaki iletişime dayandırmaktadır. Alıntıda öğrenmenin de özümseme, uyum ve bilişsel denge üçgeninde işleyen bir süreç olduğundan bahsedilmektedir. Birey bilgiyi öncelikli olarak özümser, yani bilgi birey için kabul edilebilir niteliktedir. Bireyin mevcut ön bilgileri ise yeni bilginin kabul edilebilirlik boyutunu doğrudan etkilemektedir. Yeni bilgi önceki bilgilerle çelişiyorsa bireyde bilişsel gelişim konusunda bir dengesizlik oluşur, birey yeni bilgiyi yadsır ve böylelikle uyumsuzluk yaratmayan yeni bilgi arayışına gider. Bireyin yeni bilgi arayışı da yeni bir bilişsel süreç olarak görülmektedir. Dolayısıyla bireyin öğrenme çabası bilişsel bir süreçle bağlı, zihinsel aktivitelerin eksilmediği sürekli bir döngü şeklinde kabul edilmektedir.

3.2.2. Sosyal Yapılandırmacılık

Sosyal yapılandırmacılık Vygotsky'nin görüşleri üzerine şekillenen ve yukarıda anlatılan bilişsel yapılandırmacılığı bir basamak geliştirip öğrenenin sosyal çevre ile etkileşimini ve bu etkileşimin öğrenme üzerine etkisini ele alan bir yaklaşımdır. Bilişsel yapılandırmacılığın merkezinde özümseme ve uyum ağırlık noktasını oluştururken, sosyal yapılandırmacılıkta çevre ile etkileşim faktörüne vurgu yapılmaktadır. Bunun yanı sıra grup çalışmaları da bu yaklaşımda önemli bir olgudur, çünkü *sosyal yapılandırmacılara göre bilgi, sosyal grubun ortak kararıyla oluşturulur* (Akyol/Fer, 2010:882). Sosyal ortamda veya derslikte grup çalışması yürütülürken

bireyler öncelikli olarak bilgiyi alır, işler ve özümser (bilişsel yapılandırma), daha sonra ise zihinsel süreçten geçirip özümsemediği bilgiyi grubun diğer üyeleriyle paylaşırlar. Bu şekilde ortaya çıkan bilgi paylaşımı bireylerin düşünme şekil ve yöntemlerini de etkilemekte, böylece sosyal yapılandırmacı öğrenme ortaya çıkmaktadır.

Sosyal yapılandırmacı öğrenme yaklaşımında, yukarıda da dile getirildiği gibi, öğrenme sadece öznel bir durum değildir, tersine hem bilişsel hem de sosyal bir durumdur:

Vygotsky öğrenmenin sadece kişinin kendisi tarafından yapılandırıldığına karşı çıkmış ve öğrenmenin hem bilişsel hem sosyal bir süreç olduğunu benimsemiştir. Öğrenmede ortamın, arkadaş çevresinin, öğretmenin önemine dikkat çekmiştir (Ocak / Çınar, 2010:59).

Yukarıdaki alıntıda da ifade edildiği gibi sosyal yapılandırmacılığın merkezi noktasını çevreyle etkileşim oluşturmaktadır. Birey her ne kadar bilişsel süreç bağlamında öğreniyor olsa da öğrendiklerini çevresel etmenleri göz önünde bulundurarak içselleştirir ve yapılandırır. Dolayısıyla bu yaklaşımda iletişim/etkileşim kavramları büyük önem kazanmaktadır.

Sosyal yapılandırmacı yaklaşımın bir diğer önemli özelliği ise “etkinlik” kavramıdır. Özellikle sınıf ortamında yürütülen eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkinlik üzerine yoğunlaşması bilginin kalıcılığını ve kullanım alanını geliştirmektedir. Nitekim Vygotsky’nin fikirleri üzerine şekillenen ve etkinlik/iletişim/etkileşim kavramları üzerine yoğunlaşan sosyal yapılandırmacılık kavramı Piaget’in bilişsel yaklaşım kuramına bir alternatif veya onu tamamlayan bir yaklaşım olarak görülmektedir. Çünkü *Vygotsky’e göre çocuğun etkinliği eğitimin merkezidir ve öğretmen bu etkinliği desteklemelidir* (Sutherland, 1992, Akt. Karadağ /Korkmaz, 2007:50).

3.2.3. Davranışçı Yapılandırmacılık

Yapılandırmacı yaklaşımın bir diğer önemli öğrenme yaklaşımı ise davranışçı öğrenme yaklaşımıdır. Davranışçı yaklaşım psikolojiden felsefeye, dilbilimden edebiyata kadar neredeyse her bilim dalını ilgilendiren ve bu bilim dallarında uygulama alanı bulan bir yaklaşımdır. Eğitim bilimleri alanında davranışçı yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı olarak ortaya çıkmıştır.

Davranışsal yaklaşım James B. Watson'un bireyin içsel fonksiyonları yerine gözlenebilen davranışları üzerine yoğunlaşan çalışmaları doğrultunda ortaya çıkan bir yaklaşımdır (Bkz. Özen, 2011:66; Sezen, 2001:6). Çünkü Watson'a göre (Akt. Sezen, 2001:6) güvenilir bilgiye ulaşmak isteniyorsa verilerin gözlemlenebilir ve ölçülebilir olması gerekmektedir. Gözlemlenemeyen ve ya ölçülemeyen veriler bilimsel özellik taşımaz. Bu yüzden bireyin dışarıdan gözlemlenebilen davranışları gözlemlenemeyen bilişsel aktivitelerden daha fazla önem kazanmaktadır. Karadağ ve Korkmaz'ın bu konuyla ilgili görüşleri de aynı doğrultudadır:

Davranışsal yaklaşım, bireyin gözlenebilen ve dolayısıyla ölçülebilen davranışlarını incelemeyi psikolojinin tek bilimsel yöntemi olarak savunur. Bu görüşe göre içebakış düşünce ve duygu gibi, deneğin kendisinden başka kimsenin gözlemesine olanak vermeyen bir olgu içerdiğinden özneldi. Davranışsal yöntem ise herkesin gözleyebildiği bir olgu içerdiğinden nesneldi (Karadağ /Korkmaz, 2007:52).

Yukarıdaki alıntıdan da anlaşılacağı üzere, davranışsal yaklaşımın temelini gözlemlenebilen ve ölçülebilen davranışlar oluşturmaktadır. Kişinin içsel fonksiyonları, başka bir deyişle derin dünyası gözlemlenebilir özellikte değildir, onları kişiden başkası dışarıdan gözlem yaparak ölçemez. Dolayısıyla zihinsel süreç ve iç dünya özneldir. Fakat davranışlar nesneldir ve dışarıdan kolaylıkla ölçülüp gözlemlenebilir.

Davranışçı yapılandırmacı yaklaşımın en önemli özelliklerinden biri etkiye tepki olgusudur. Elden'e göre (2003:7) Watson çocukluk dönemi öğrenmeleri ve hayvanların öğrenmesi konularında birçok deneysel gözlem yaparak uyarıcı-tepki ilişkisini açıklamaya çalışmıştır:

Sayısal problem çözen bir çocuğun doğru yanıtı bulmadan önce birçok hata yapabileceğini ve hata yapmasının öğrenmeye yardımcı olabileceğini savunmuş, doğru bir uyarıcı-tepki örüntüsü ortaya çıkana kadar başarılı tepkide bulunmaların sayısında bir artış olacağını ve deneme-yanılma yoluyla öğrenmenin gerçekleşebileceğini ileri sürmüştür (Elden, 2003:7).

Elden'den yaptığımız yukarıdaki alıntıda görüleceği gibi, davranışçı öğrenme yaklaşımında etkiye tepki olgusundan hareketle problem çözümü ağırlıklı olarak deneme yanılma yöntemiyle oluşmakta ve deneme yanılma süreci başarılı bir sonuca

ulaşana kadar devam etmektedir.

3.2.4. Diğer Yapılandırmacı Öğrenme Çeşitleri

Yukarıda açıkladığımız üç temel yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına ek olarak bazı kaynaklarda *Radikal Yapılandırmacılık*, *Kültürel Yapılandırmacılık* ve *Eleştirel Yapılandırmacılık* yaklaşımlarına da rastlamaktayız. Bu üç yaklaşımda bilgi ve bilgiyi işleme süreci daha spesifik olgulara dayandırılmaktadır. Örneğin radikal yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre (Ernst von Glasersfeld, 2008) bilgiyi alıp işleme ve özümseme işi tamamen bireye bağlı bir süreçtir, yani öznedir.

Radikal yapılandırmacılık, bilginin aktif bir şekilde birey tarafından oluşturulduğu görüşünü vurgular. Bu yönüyle bilişsel yapılandırmacılığa benzer. Ama bilişsel yapılandırmacılığa göre daha ileri gitmiş, yapılandırma işinde söz sahibini tamamen birey yapmıştır. Nesnel gerçekliğin varlığı veya yokluğunu tartışıp, tek gerçeğin öznel gerçeklik olduğunu savunmuştur (Ocak / Çınar, 2010:60).

Ocak ve Çınar'dan yapılan alıntı ışığında, radikal yapılandırmacılık ile bilişsel yapılandırmacılık arasında benzerlikler olmasına rağmen, radikal yapılandırmacı yaklaşım bireyi öğrenme olgusunun merkezine oturtmaktadır. Öğrenmede söz sahibi bireyin kendisidir, böylelikle öznel gerçeklik ön plana çıkmaktadır. Bilginin öznelliğini ise von Glasersfeld şu şekilde açıklamaktadır:

Bilgi, insanın beyninin içindekidir. Bu nedenle, bireyin düşüncü biçiminin alternatifi yoktur. Bir başka deyişle, bilginin yapılandırılması öznedir ve kişiye göre değişkenlik gösterir... Deneyim pek çok türe ayrılabilir. Bunlardan bazıları, şeyler (things), kendileri (self) ve diğerleridir (others). Tüm deneyim türleri, temelde öznedir. Kişisel deneyimler de kişilere özgüdür (von Glasersfeld, 1995:1, Akt. Ocak / Çınar, 2010:60).

Glasersfeld'den yapılan alıntıdan anlaşılacağı üzere, radikal yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının temel noktasını öznel öğrenme oluşturmaktadır. Hangi ortamda olursa olsun, birey daha önce edindiği bilgileri yeni bilgilerle yoğurmakta ve bunları aktarırken kişisel (öznel) yaklaşımdan kopmamaktadır.

Kültürel yapılandırmacılık ise toplum içinde yaşayarak gerçekleşen öğrenme

olgusuna vurgu yapan bir yaklaşımdır. Bu bağlamda düşünüldüğü zaman, dil, din, ırk, gelenek ve görenekler kültürün yapı taşı olduklarından dolayı, bunların hepsi kültürel yapılandırmacı öğrenmenin bir parçasıdır.

Kültürel yapılandırmacılık aslında Vygotsky'nin görüşleri üzerine şekillenen “sosyal yapılandırmacılık”ın bir parçası durumundadır, bu yüzden birçok kaynakta kültürel yapılandırmacılık için ayrıca sosyo-kültürel yapılandırmacılık kavramı da kullanılmaktadır.

Üçüncü yapılandırmacı yaklaşım olan eleştirel yapılandırmacılık yaklaşımı da sosyo-kültürel yapılandırmacı yaklaşım ile yakından ilişkilidir. Bu yaklaşımda sosyo kültürel çevre eleştirel bir yaklaşımla ele alınır ve gelenek-göreneklerin özgür bir ortamda eleştirilmesi, eksiklerin böylelikle tamamlanması sağlanır.

3.3. Yapılandırmacı Öğrenmede Değerlendirme Yöntemi

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımında değerlendirme öğrenme süreci gibi özgün bir süreçtir ve öğrenme sürecinin bir parçasıdır, yani öğrenme süreci ile değerlendirme süreci birbirinden kopmaz iki parça gibidir. Öğrenen bilgiyi kendi zihinsel sürecinde nasıl yapılandırıyor ise değerlendirmeyi de bu zihinsel süreç bağlamında yapmaktadır. Şayet değerlendirme ikinci bir kişi tarafından yapılıyorsa, *değerlendirmenin yalnızca öğrenme ürünlerine vurgu yapılarak ya da her zaman ya doğru ya da yanlış olan çözümler dikkate alınarak yapılmaması, göreve uygunluk ve öğrenme yollarını yansıtan değerlendirmelerin* (Yurdakul, 2008:45) ölçüt olarak alınması gerekmektedir. Bu noktada önemli olan doğru-yanlış şeklinde yapay bir değerlendirme yapmak değil, öğrenme sürecini çok iyi analiz edip bu sürecin öğrenen kişi üzerindeki olumlu-olumsuz etkisine, bilgilerin işleniş yöntemlerine ve öğrenen kişinin süreç odaklı memnuniyet durumuna göz atmaktır. Bu açıdan bakıldığında öğretmenin bir gözlemci rolü üstlendiği fark edilecektir.

Gözlemci rolünün yanı sıra öğretmen ayrıca bir yardımcıdır. Yurdakul (2008:45) öğretmenin, öğrenenlere kendilerini izlemesi, kendi gelişimini takip etmesi, öğrenme ve nitelikli çalışma için ölçüt hazırlaması ve kendini geliştirici plan hazırlaması için yardımcı olduğunu dile getirmektedir.

3.4. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı

Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarında öğrencilerin okuma, dinleme, konuşma ve yazmadan oluşan dört temel dil becerilerini geliştirmeye yönelik çeşitli dersler mevcuttur. Bu derslerin temel amacı bir yılı hazırlık olmak üzere toplamda beş yıl boyunca dil eğitimi alan öğrencilerin dilbilim, edebiyat ve alan bilgisinin yanı sıra kendilerini eğitim gördükleri dilde iyi bir şekilde ifade etme yeteneklerini geliştirmektir. Ayrıca edindikleri alan ve dil bilgilerini hem mesleki hem de sosyal hayatta uzun süre, unutulmadan kullanmalarını sağlamaktır. Bu noktada üzerinde önemle durulması gereken derslerden biri de Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarında okutulan “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” dersidir. Bu ders bağlamında öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik materyallerin hazırlanması önerilmektedir.

Anadolu Liselerinde görev yapan Almanca öğretmenleri lisans eğitimleri esnasında “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” dersini almış (Eğitim Fakültesi mezunları göz önünde tutulmaktadır) ve bu derste materyal tasarımının yöntem ve amaçları konusunda bilgilendirilmişlerdir. Çalışmamızın bu bölümünde “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” dersinin üniversitelerde ne şekilde ele alındığı, içeriği ve hedefleri kısaca araştırılacak, böylece Anadolu Liselerinde görev yapan Almanca öğretmenlerinin materyal hazırlatma konusundaki yeterlilikleri tartışılacaktır.

3.4.1. Materyal Tasarımı Nedir?

Öğrencilerin dil eğitimi bağlamında öğrendikleri konuları işitsel ve görsel materyallerle desteklemeleri edindikleri bilgilerin daha kalıcı ve uzun süreli olmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda eğitim odaklı materyallerin önemi ortaya çıkmaktadır (Bkz. Fidan, 2008:49; Dursun, 2006:9). Karataş ve Yapıcı (2006:313) eğitimde teknolojiye ve buna bağlı oluşturulan ders materyallerinden yararlanmamanın ya da yararlanma olanaklarının oluşturulmamasının eğitim sistemi için açık bir başarısızlık olduğunu dile getirmektedir.

Öğretim teknolojisi ile materyal geliştirme kavramları anlam ve içerik açısından yakın kavramlardır. Materyal hazırlama aşamasında teknolojiye faydalanmanın kaçınılmazlığı, hatta bazı elektronik malzemelerin derste materyal hazırlama aşamasında kullanımı bu iki kavram arasındaki bağı sağlamlaştırmaktadır.

Materyal tasarımı öğrencilerin derslere aktif olarak katılımını sağlamak,

derslere karşı olan ilgilerini arttırmak ve öğrendikleri bilgileri kalıcı hale getirmek için sınıf içi ortamda veya dışarıda işlenen konuyla ilgili öğrencilerin hazırladığı yardımcı ders materyalleridir (Bkz. Seferoğlu, 2007; Yanpar, 2009; Demirel&Altun, 2010). Bu materyaller elektronik (bilgisayar, CD, ses kasetleri) veya basılı (kitap, ders notu, fotoğraf, plakat) şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Derslerde işlenen konunun özelliği, öğrencilerin konuya yaklaşımı ve yaratıcılıkları çerçevesinde öğrenciler ve öğretmen işbirliğiyle hangi materyalin hazırlanmasının faydalı olacağı irdelenir ve bu doğrultuda materyaller hazırlanır.

3.4.2. Amaç ve İşlevleri

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersi öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleğini yürütürken öğrenme-öğretme süreçlerinde, bilişsel, fiziksel ve duyuşsal tutum ve davranışları öğretim teknolojilerinden ve materyallerden yararlanarak kazandırmayı hedeflemektedir (Karataş&Yapıcı, 2006:313). Bu dersin en büyük ve önemli katkısı öğrencilerin öğrenme motivasyonunu yükseltmesi, derslere aktif katılımlarından dolayı ilgi ve isteklerini arttırması ve anlaşılması zor konuları böylelikle basitleştirerek öğrenilmesini sağlamasıdır. Alım'a göre (2007:246) ise bu materyaller zengin öğretim ortamları oluşturarak süreci daha zevkli ve daha çekici hale getirirler.

Materyallerin, yukarıda anlatıldığı gibi, öğrenci üzerinde olumlu etki bırakabilmesi için öğrencinin beklentilerine ve özelliklerine uygun konular çerçevesinde hazırlatılmalıdır (Bkz. Güven, 2006:166). Öğrenci özellikleri ve beklentileri hazırlanan materyalin önemini belginin pekiştirilmesi açısından oldukça arttırmaktadır.

Yalın (2009), Seferoğlu (2007) ve Yanpar (2009) araç-gereç (materyal) hazırlamanın ve bunların kullanımının eğitim-öğretimdeki önemini şu şekilde özetlemektedirler:

1. Çoklu öğrenme ortamları sağlarlar
2. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olurlar
3. İlgi çekici özellikleri vardır
4. Öğrenilenlerin hatırlanmasını kolaylaştırırlar
5. Soyut bilgileri somutlaştırırlar
6. Güvenli gözlem yapma imkânı sağlarlar
7. İçeriğin anlaşılmasını kolaylaştırırlar
8. Öğrenmeyi kalıcı hale getirirler

9. Zamandan tasarruf sağlarlar

Yalın, Seferoğlu ve Yanpar'dan harmanlayarak ortaya çıkardığımız maddeler materyallerin eğitim-öğretimdeki önemini gözler önüne sermektedir. Öğrencilerin ortak çalışma alışkanlıkları edinmesinden bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasına, keşfederek öğrendikleri bilgilerin kalıcılığından içeriğin somutlaştırılması, içeriğin kolaylaştırılması ve anlamlandırılmasına kadar, materyaller birçok konuda işlevsel bir boyut kazanmakta ve eğitimi kolaylaştırmaktadır.

3.4.3. Eğitim Fakültelerinde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı

Kasım 1997'de Eğitim Fakültelerindeki yeniden yapılanma çalışmaları kapsamında öğretmen eğitimi yeniden düzenlenmiş ve bunun sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı-YÖK ve Dünya Bankasının işbirliği ile öğretmenlik eğitiminin genel anlamda değiştirilmesi hedeflemiştir. Yüksek Öğretim Kurumunun yayınladığı "Eğitim Fakülteleri Lisans Programları" adlı yayınında *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* dersine bu bağlamda yer verilmiştir (Bkz. Çakır&Çelikkaya, 2015:1099). Eğitim Fakültelerinin Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarının eğitim öğretim müfredatında yer alan dersler üç ana bölümden oluşmaktadır, bunlar;

1. Alan ve Alan Eğitimi
2. Öğretmenlik Meslek Bilgisi
3. Genel Kültür (Bkz. YÖK, 2016)

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarının 2. sınıf IV. döneminde yürütülen *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* dersi Öğretmenlik ve Meslek Bilgisi dersleri kapsamında değerlendirilen bir derstir. Dersin içeriği şu şekilde tanımlanmaktadır:

Öğretim Teknolojisi ile ilgili kavramlar, çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim teknolojilerinin öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, okulun ya da sınıfın teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun teknoloji planlamasının yapılması ve yürütülmesi, öğretim teknolojileri yoluyla iki ve üç boyutlu materyaller geliştirilmesi öğretim gereçlerinin geliştirilmesi (çalışma yaprakları, etkinlik tasarlama, tepegöz saydamları, slaytlar, görsel medya (VCD, DVD) gereçleri, bilgisayar temelli gereçler), eğitim yazılımlarının incelenmesi, çeşitli nitelikteki öğretim gereçlerinin değerlendirilmesi, internet ve uzaktan eğitim, görsel tasarım ilkeleri, öğretim materyallerinin etkinlik durumuna ilişkin araştırmalar,

Türkiye’de ve dünyada öğretim teknolojilerinin kullanım durumu (YÖK, 2016).

YÖK’ün dersin içeriğine dair tanımından da anlaşılacağı üzere *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* dersinde teknoloji ile ilgili temel kavramların tanımlanması, teknolojilerin eğitimde ne şekilde kullanıldığının araştırılması, kurumun teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, eğitimi kolaylaştıracak materyallerin hazırlanması ve bu doğrultuda araştırmaların yapılması beklenmektedir.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarındaki 14 haftalık ders planları incelendiğinde de, planlamanın YÖK’ün kriterleri çerçevesinde oluşturulduğu gözlemlenmektedir. Çalışmamızın devamında, örnek teşkil etmesi açısından, Uludağ Üniversitesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalında okutulan *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* dersinin 14 haftalık ders içeriği² analiz edilmiştir:

Dersin amacı “Öğrencilerin Almanca öğreniminde ve öğretiminde kullanılan materyal türlerini tanıması, değerlendirmesi ve ortam, grup ve bireysel farklılıklara göre uyarlama geliştirme yapabilecek bilgileri edinmesi” olarak tanımlanmıştır. Bu tanımlama çerçevesinde dersin amaç ve hedefleri 8 maddede toplanmıştır, bunlar;

1. Almanca öğreniminde ve öğretiminde kullanılan materyal türlerini tanımlayabilme
2. Çeşitli görsel ve işitsel-görsel materyalleri derste kullanabilmek için ders planı hazırlayabilme
3. Materyalleri değerlendirerek güçlü ve zayıf yönlerini belirleyebilme
4. Hazır materyalleri farklı gruplara, seviyelere, yetilere ve ortamlara göre uyarlayabilme
5. Hazır materyalleri bireysel öğrenim özelliklerini destekleyecek biçimde uyarlayabilme
6. Dil yetilerini geliştirmeye yönelik materyal geliştirmede ve uyarlamada bilgi teknolojilerini kullanabilme
7. Materyal geliştirmede ve uyarlamada teknik ve eğitsel ölçütleri uygulayabilme
8. Öğrencilerin dil yetilerini desteklemeye yönelik kendi materyallerini geliştirebilme

²<http://bilgipaketi.uludag.edu.tr/Ders/Index/475460> (Erişim Tarihi: 23.03.2016).

Tanımlanan ilk 6 madde mevcut materyallerin kullanım alanını belirleme ve onların etkin kullanımını sağlama üzerine odaklanmaktadır. 7 ve 8. maddelerde ise materyal hazırlama teknikleri öğrenildikten sonra öğrencilerin dil eğitimi ile ilgili kendi materyallerini hazırlamalarının sağlanması hedeflenmektedir.

14 haftalık ders içeriği ise aşağıdaki gibidir:

Materyal kavramının tanımı ve yabancı dil öğrenmede kullanılan materyal çeşitlerinin tanıtılması.	Değerlendirme, uyarlama ve geliştirme içerikli dönem sunum projelerinin belirlenmesi.
Materyallerin teknik, yeti, seviye vb. ölçütlere göre sınıflandırılması ve değerlendirilmesi.	Değerlendirme, uyarlama ve geliştirme içerikli dönem sunum projelerinin değerlendirilmesi.
Alımlama yetilerine yönelik materyaller I: Ders kitaplarında yer alan metinler, resimler (okuma anlama, görme anlama) ve etkinliklerin incelenmesi.	Değerlendirme, uyarlama ve geliştirme içerikli dönem sunum projelerinin değerlendirilmesi.
Alımlama yetilerine yönelik materyaller II: Ders kitaplarının sunduğu dinleme anlama materyallerinin ve etkinliklerin incelenmesi.	Etkinliklerin farklı gruplara / seviyelere uyarlanması çalışması. Ders planı hazırlama.
Üretimsel-iletişimsel yetilere yönelik materyaller III: Ders kitaplarında sunulan konuşma ve yazma yetilerine yönelik materyallerin ve etkinliklerin incelenmesi.	Etkinliklerin farklı gruplara/seviyelere uyarlanması çalışması. Ders planı hazırlama.
Alımlama yetilerine yönelik materyaller III: İzleme anlama materyalleri: Didaktik filmler ve etkinlikler. Studio-D serisinin didaktik filmlerin ve etkinliklerin (A1 A2) incelenmesi.	Etkinliklerin farklı gruplara/seviyelere uyarlanması çalışması. Ders planı hazırlama.
Alımlama yetilerine yönelik materyaller IV: İzleme anlama materyalleri: Didaktik filmler ve etkinlikler. Studio-D serisinin didaktik filmleri ve etkinliklerinin (B1 B2) incelenmesi.	Etkinliklerin farklı gruplara /seviyelere /ortamlara uyarlanması çalışması. Ders planı hazırlama.
Alımlama yetilerine yönelik materyaller V: İzleme anlama materyalleri: Didaktik filmler ve etkinlikler. Schritte International (1-2) serisinin didaktik filmleri ve	Projelerin sunumu ve değerlendirilmesi.

etkinlikleri.	
Alımlama yetilerine yönelik materyaller VI: Diğer film materyalleri (reklam, sinema, belgesel vb.) ve etkinliklerin hazırlanması.	Projelerin sunumu ve değerlendirilmesi.
Bilişsel yetilere yönelik materyaller: Ders kitaplarında dilbilgisi ve sözcük dağarcığı yetilerine yönelik materyaller ve etkinliklerin incelenmesi.	Projelerin sunumu ve değerlendirilmesi.
Çeşitli ders kitaplarında ülke bilgisine yönelik materyallerin ve etkinliklerin incelenmesi.	Projelerin sunumu ve değerlendirilmesi.
Bilgisayar destekli ortamlarda sunulan görsel, işitsel, işitsel-görsel materyallerin ve etkileşimli materyallerin incelenmesi: Einblicke, Rosetta Stone ve Tell me more CD/DVD/BR serileri.	Projelerin sunumu ve değerlendirilmesi.
İnternet üzerinden sunulan etkileşimli etkinlikler içeren çeşitli kaynakların incelenmesi.	Projelerin sunumu ve değerlendirilmesi.
Dönemin değerlendirilmesi.	Dönem projelerinin değerlendirilmesi.

Yukarıdaki örnekten de anlaşılacağı üzere, Eğitimi Fakültelerinin Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dallarında okuyan öğrencilere *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* dersi ile ilgili teorik bilgilerin verilmesinin yanı sıra bu teorik bilgileri uygulamaya dönüştürmeye yönelik aktivite çalışmaları da yaptırılmaktadır. Dolayısıyla bu anabilim dallarından mezun olup öğretmenlik mesleğine başlayan öğrenciler, mesleki hayatlarında kendi öğrencilerine de işlenen konularla ilgili benzer materyaller hazırlatabilecek bir konuma gelmekte ve dil eğitimini kolay ve eğlenceli hale getirebilecek bir bilgi seviyesine ulaşmaktadırlar.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Çalışmamızda sosyal bilimlerde sıkça kullanılan, hermeneutik, anlamacı-yorumlayıcı geleneğin içinde gelişen, bilgi ve belge analizine odaklanan nitel araştırma yönteminden faydalanılmıştır.

4.1. Evren

Çalışmanın evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Oğuzeli Anadolu lisesinde okuyan ve ikinci yabancı dil olarak Almanca dersini alan yaklaşık 480 öğrenci oluşturmaktadır.

4.2. Örneklem

Çalışmanın örneklemi 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Gaziantep Oğuzeli Anadolu lisesinde okuyan ve ikinci yabancı dil olarak Almanca dersine devam eden evrenin %10.208'ini oluşturan toplam 49 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan öğrenci grubunun 27'si kız (%55,102) ve 22'si erkek (%44,898) öğrenciden oluşmaktadır.

4.3. Veri Toplama Aracı

Çalışmanın örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlamış oldukları görsel ders materyalleri çalışmamızın verilerini oluşturmaktadır. Hazırlanan materyaller toplanıp içerik analizi bağlamında değerlendirilmiştir.

Öğrenciler tarafından hazırlanan materyallerin yanı sıra, materyallerin hazırlanması aşamasında öğrencilerin karşılaştıkları sorunları, konuya karşı ilgilerini, beklenti ve yaklaşımlarını ölçmeye yönelik öğrencilere anket uygulanmıştır. Arıkan (2013:45) deney, gözlem veya görüşme yöntemleriyle fertlerden, aile veya firmalardan verilerin toplanabileceğini, hatta veri toplama araçlarından bir ya da birkaçının bir arada kullanılabileceğini dile getirmektedir. Çalışmamızın temelini oluşturan yapılandırmacı yaklaşım gereği görsel ders materyallerinden oluşan veriler hazırlanırken öğrenciler tamamen serbest bırakılmıştır. Öğrenciler özgür bir ortamda kendi bilgi birikimleri,

araştırmacı özellikleri ve yetenekleri çerçevesinde materyallerini hazırlamışlardır.

Çalışmamızın ikincil veri toplama aracı olan anket formu hazırlanırken sade, anlaşılır ve öğrenci üzerinde olumlu etki bırakacak bir form hazırlanmaya özen gösterilmiştir. Soruların anlaşılır ve etik dışı olmaması, birbirlerine uygun olması, öğrencileri yönlendirmemesi gibi temel özelliklere dikkat edilmiştir. Ayrıca anket formunun yanıtlanma süresinin 30 dakikayı geçmemesi için anket formu 10 sorudan oluşturulmuştur. Ankette çoktan seçmeli sorular ile yorum sorularına yer verilmiştir (Bkz. Arıkan, 2013:101-102).

4.4. Verilerin Toplanması

Araştırmamız çerçevesinde Anadolu Lisesi öğrencileriyle yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre görsel ders materyalleri hazırlanmıştır. Uygulama aşaması 2015-2016 Eğitim ve öğretim yılı Bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Uygulama araştırmacının gözetiminde öğrenciler tarafından sınıf ortamında yürütülmüştür. Öğrencilere öncelikli olarak uygulamanın amacı hakkında bilgi verilmiş, yapılandırmacı yaklaşım tanıtılmış ve yapılandırmacı yaklaşım bağlamında grup çalışması halinde konu ile ilgili görsel materyallerin hazırlanması istenmiştir. Uygulama 40’ar dakikadan oluşan 3 ders saati sürmüştür.

Uygulama ile ilgili görsel materyallerin hazırlanmasının ardından öğrencilere hazırladıkları materyalleri konu alan bir anket uygulanmıştır. Anket uygulaması yaklaşık olarak 20-25 dakika sürmüştür. Anket aracılığıyla öğrencilerin uygulamaya katılımları, uygulama ile ilgili olumlu veya olumsuz görüşleri, kısacası uygulamanın dil eğitimi açısından verimliliği tespit edilmeye çalışılmıştır.

4.5. Verilerin Analizi

Çalışmamızda elde edilecek veriler sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan ve nitel veri analiz tekniklerinden biri olan *içerik analizi* ile değerlendirilecektir. Yazılı veya görsel malzemelerin bütünsel ve amaca uygun analizi genellikle içerik analizi ile sağlanmaktadır.

İçerik analizi, kalıpları, temaları, önyargıları ve anlamları tespit etmek amacıyla belirli bir materyalin dikkatlice, ayrıntılı ve sistematik olarak incelenmesi ve yorumlanmasıdır (Bkz. Bal, 2016:258). Bu analiz çeşidinde işlenecek olan materyaller anlam içerikleri açısından çıkarımlar yapmak yoluyla (age. 259) yorumlanır. Bundan

dolayı yorumlanması gereken materyallerin dikkatlice, detayları gözden kaçırmadan analiz edilmesi gerekmektedir. Arıkan (2013:51) içerik analizinin ele aldığı olguları sıralamış, bunların arasına anket görüşmelerinin ve afiş, poster gibi görsel metinlerin de dahil olduğunu dile getirmiştir.

Çalışmamızın örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin hazırladıkları ders materyalleri (afiş ve posterler) içerik analizi uyarınca teker teker ele alınmış, bu materyallerin konu ile bağlantıları ve içerikleri analiz edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaptıkları uygulamaya dair hazırlanan anket sorularına verilen cevapları da içerik analizi çerçevesinde yorumlanmıştır.

BÖLÜM V

UYGULAMA

5.1. Açıklamalar

Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencileriyle yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre dört konu başlığı altında sınıf içinde materyaller hazırlanmıştır. Hazırlanan materyallerin konu başlıkları şu şekildedir;

- Die Familie
- Der Tagesablauf
- Die Uhrzeiten
- Die Hobbys

Konu dağılımı yapılırken konu başlıkları tahtaya yazılmış ve önceden oluşturulan öğrenci guruplarının istedikleri konuda materyal hazırlamaları sağlanmıştır. Toplam 6 guruba ayrılan sınıfta 3 öğrenci gurubu *Hobbys* konusunda materyal hazırlamış, diğer konularda ise birer gurup materyal hazırlamıştır.

Konu seçiminde olduğu gibi, materyal hazırlama konusunda da öğrencilere müdahale edilmemiş, isteyen gurubun istediği şekilde materyal hazırlamasına olanak tanınmıştır. Toplam 3 ders saati süren hazırlık aşamasına öğretmen müdahale etmemiş, sadece gurubu oluşturan tüm öğrencilerin aktiviteye katkı sunmalarını sağlamak için küçük çapta motive edici yönlendirmeler yapmıştır. Öğretmen ağırlıklı olarak gurup çalışmalarını gözlemlemiş, çalışmalarla ilgili, öğrencileri rahatsız etmeyecek şekilde, fotoğraflar çekmeye çalışmıştır. Böylece öğrencilerin aktivitelere katılımları, yaptıkları materyalden keyif alıp almadıkları görsellerle ispatlanmaya çalışılmıştır.

Öğrenciler tarafından özgür bir çalışma atmosferi içinde hazırlanan materyallerin yapısal ve içerik analizleri 8 adet soru bağlamında yapılmış, öğrencilerin başarı düzeyi böylelikle ölçülmüştür. Bu değerlendirme her materyal için ayrıca yapılmış ve sonuçlar aktivitenin sonuna monte edilmiştir. Değerlendirme kapsamında ele aldığımız sorular şu şekildedir:

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Bu sorunun amacı hazırlanan materyalin öğrencilerin öğretim programıyla uyumlu olmasını sağlamak, program dışı konuların uygulamaya konmasını

engellemektir. Böylece öğrenciler hem sorumlu oldukları konuları işlemiş olacak, hem de derslere aktif ve üretken bir şekilde dahil olacaklardır.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Materyali oluşturan görsellerin ileteceği mesaj öğrenciler açısından çok önemlidir. Bu mesajların öğrencilerin hem okul yıllarında hem de sosyal hayatlarında edindikleri bilgileri kullanmalarını sağlaması açısından ve hayata başarılı bir şekilde müdahil olmaları açısından önemlidir. Mesajların güncel olması da öğrencilerin ilgilerini çekmesi açısından önemlidir.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Gurupları oluşturan öğrenciler yabancı dil olarak Almanca dersini alan ve dolayısıyla Almanca öğrenen öğrencilerdir. Amaç Alman dilini öğretmek olduğundan Almanca dilbilgisi kurallarına uygun olan, öğrencilerin yanlış dil kullanımlarını engellemeye yönelik örneklerin verilmesi önemlidir. Bundan hareketle öğrencilerin dil bilgisi kurallarına uygun, basit, kısa cümleler oluşturmaları önemsenmiştir.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Hazırlanan materyallerde öğrencilerin ilgilerini çekecek, onları dil öğrenimine karşı motive edecek yaklaşımlar oldukça önemlidir. Bundan dolayı hazırlanan materyaller ilgi çekicilikleri ve sürükleyicilik boyutları açısından da değerlendirilmiştir.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Materyallerin hem hazırlık aşamalarında hem de konu anlatımında materyallerden faydalanırken en önemli çıkış noktası aktivitelere öğrencilerin katılımını sağlamaktır. Hazırlanan materyaller bu açıdan da değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Materyal hazırlayan öğrenci gurupları hazırladıkları materyallerden yola çıkarak kısa süreli sunumlar yapmışlardır. Bu sunumları içeren öğretmen gözlemleri ve aktiviteler esnasında çekilen fotoğraflar materyalin etkili olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Hem Türkiye'nin çok kültürlü bir yapıya sahip olması hem de öğrencilerin kırılgan ve hassas olmalarından ötürü hazırlanan materyallerin her hangi bir önyargıya ya da rencide edici özelliğe sahip olup olmadığı araştırılmıştır.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

Materyal hazırlamak zaman ve para isteyen bir süreçtir. Yüksek maliyetli materyaller hazırlamak bazen öğrencilerin maddi durumunu olumsuz etkileyebilmekte, hatta öğrenciler arasında kırılganlıkların oluşmasına sebep olabilmektedir. Bu yüzden hazırlanan materyallerin basit ve en ucuz malzemelerle hazırlanması konusunda öğrenciler motive edilmiştir. Böylelikle maddi durumu çok kötü olsa bile her öğrencinin materyale belli bir maddi katkı sunması sağlanmıştır. Hazırlanan materyaller incelendiğinde genellikle 8er kişiden oluşan guruplarda kişi başına düşen maliyet 1 liranın altında kalmıştır.

5.1.1. Etkinlik 1: Die Uhrzeiten

ETKİNLİK 1	
Konu Başlığı	Die Uhrzeiten / Saatler
Amaç	Konuşma ve yazı dilinde Almanca saatlerin öğretilmesi
Yöntem	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı bağlamında plakat hazırlanması
Öğrenci Gurubu	Almanca dersine katılan 8 kişilik öğrenci gurubu
Kazanımlar	Öğrencinin konuya karşı ilgisini arttırıp onu güdülemesi Dikkatini canlı tutması Kavram ve kuralları somutlaştırması Kavram ve konuları basitleştirmesi Karmaşıklığı yok edip bilgiyi düzenlemesi Kavram ve bilgiler arasındaki ilişkiyi kolayca sunması Bilginin sunuluşunda ve akışında düzen sağlaması Konuya hakimiyeti arttırması

	Bilginin kalıcılığını sağlaması
Kullanılan Araç-Gereç	3 adet renkli karton 3 adet renkli A4 yaprak 1 adet siyah tükenmez kalem 1 adet yapıştırıcı 1 adet raptiye
Maliyet	6 TL
Hazırlık Süreci	40'ar dakikadan 3 ders saati
Sonuç	8 kişilik öğrenci gurubu tarafından Almanca saatler ile ilgili bir adet görsel plakat ve ek malzemeleri hazırlanmıştır.

Resim 1: Die Uhrzeiten /Saatler

Resim 1’de 8 kişiden oluşan bir öğrenci gurubunun sınıf içinde hazırlamış oldukları plakat görülmektedir. Saatler konusu öğretilirken zemin ya da başka bir ifadeyle çalışma tahtası olarak ele alınan olan bu plakat Resim 2 ve Resim 3’te gösterilen ek malzemelerle birlikte kullanılmaktadır.

Bu plakatta kullanılan renk tercihi öğrencilerin ilgisini görsel olarak da çekmeye ve canlılık oluşturmaya yönelik bir tercihtir. Renkler arasında aşırı zıtlık

olmasa da plakata oluşturan parçalar arasındaki ayırımı rahatlıkla oluşturmaktadır. Plakatin ortasına yerleştirilen, hareket edebilen akrep ve yelkovandan oluşan saat öğrencilere farklı zaman dilimlerini sorulaştırmak ve böylece sınırsız sayıda soru türetmeyi kolaylaştıran bir yapıda oluşturulmuştur. Dolayısıyla ğrenciler çok kalabalık sınıf ortamlarında bile bu plakat aracılığıyla sınıftaki tüm öğrencilere soru yöneltebilecekleri bir yapıda plakat oluşturmuşlardır.

Plakatin sağ ve sol tarafına yukarıdan aşağıya doğru sıralanmış rakamsal zaman dilimlerine hemen yan taraflarında bulunan, akrep ve yelkovandan oluşan saatler iliştirilmiştir. Bu plakat saatler konusunun anlatılması için temel oluşturmaktadır.

Resim 2: Die Uhrzeiten / Saatler

Resim 3: Die Uhrzeiten / Saatler

Resim 2 ve 3'te ana plakata ek olarak hazırlanan ve işlenen konunun bol alıştırmalarla ele alınmasını sağlayacak ek materyaller görülmektedir. Bu materyaller içinde 15 adet saat görseli ve bu saatlerin gösterdiği zaman dilimini yazıyla ifade eden eşit sayıda fiş içeren bir kutudan oluşmaktadır.

5.1.1.1. Materyalin Hazırlanışı

Aşağıda sıraladığımız resimler öğrencilerin saatler ile ilgili materyali hazırlama aşamasını göstermektedir. Resimlerden de fark edileceği gibi, öğrenciler materyalin hazırlık aşamasına aktif bir şekilde katılmış ve eğlenceli bir ortamda yüksek motivasyonla çalışmışlardır.

Resim 4: Die Uhrzeiten / Saatler hazırlık aşaması 1

Resim 5: Die Uhrzeiten / Saatler hazırlık aşaması 2

Resim 6: Die Uhrzeiten / Saatler hazırlık aşaması 3

Resim 7:Die Uhrzeiten / Saatler hazırlık aşaması 4

Resim 8: Die Uhrzeiten / Saatler hazırlık aşaması 5

Resim 4, 5, 6, 7 ve 8’de görüleceği gibi, materyaller hazırlanırken en az 8kişiden oluşan gruplar oluşturulmuş ve öğrencilerin ortaklaşa çalışması sağlanmıştır. Hazırlık aşamasına geçmeden önce öğrenciler kendi aralarında anlaşarak görev dağılımı yapmış ve aktivite esnasında sürekli olarak yeni fikirler çerçevesinde materyallerini biçimlendirmişlerdir. Örneğin; resim 4 ve 5’te öğrencilerin disiplinli çalışmaları, 6 ve 7’de yüksek motivasyonları fark edilmektedir. Resim 8’de ise materyallerin hazırlandığı derslik ortamı görülmektedir. Grup çalışmalarına olanak sağlayan bir sınıf düzeni oluşturulmuş, böylece öğrencilerin aktivitelerini rahat bir etkileşim halinde hazırlamalarına olanak sağlanmıştır.

5.1.1.2. Materyalin Kullanımı

Resim 1’de gösterilen plakat konu anlatımı için kullanılacak materyaldir. Öğretmen veya konuyu anlatan öğrenci grubu plakayı tüm öğrencilerin rahatlıkla görebilecekleri bir şekilde tahtaya asar ve plakattan yola çıkarak konuyu tüm ayrıntılarıyla anlatır. Plakatin üstünde mevcut bilgiler, saatler konusunun tüm ayrıntılarıyla anlatılması için yeterlidir.

Konu anlatımının ardından, konunun iyice pekiştirilmesi için öğrencilere bol bol alıştırma yaptırılmalıdır. Resim 2 ve 3’de gösterilen ek malzemeler konuyla ilgili sınırsız alıştırma olanağı sunmaktadır. Resimlerde görülen kutunun içinde 15 adet saat

mevcuttur. Konuyu anlatan öğrenciler o saatleri ana plakatin yanına gelecek şekilde tahtaya asar. Sonra, sırayla ya da karışık bir şekilde konuyu dinleyen öğrencilere kutudan bir fiş çektirir. Fişte yazılı olan zaman dilimini öğrenci tahtaya asılı eşdeğeri olan saatin üstüne monte eder.

Ana plakatin ortasında yer alan saatin akrep ve yelkovanı da hareket edebilir niteliktedir. Dolayısıyla öğretmen kutu içindeki 15 alıştırmayı yaptırdıktan sonra, plakatin ortasındaki saatin akrep ve yelkovanını sürekli hareket ettirerek farklı zaman dilimleri oluşturur ve oluşturulan zaman dilimlerinin öğrenciler tarafından sözlü veya yazılı olarak ifade edilmesini sağlar.

5.1.1.3. Değerlendirme

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Saatler konusu Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen bir konudur. Dolayısıyla öğrenciler tarafından hazırlanan öğretim materyali de konu itibarıyla öğretim programına uygundur.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Hazırlanan materyalin amacı Anadolu Lisesi öğrencilerine görsel yollarla saatleri öğretmektir. Hazırlanan materyaller incelenmiş ve yapılan örneklemelerde herhangi bir hataya rastlanmamıştır. Saatlerin etkili bir şekilde öğretimine uygun örnekler kullanılmış, konu doğru ve güncel örneklerle aktarılmıştır.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Öğrenci gurubu konuya iyi hazırlanmış, Almanca dil bilgisi kurallarına uygun örnekler tercih etmiş, örneklerin sade ve anlaşılır olmasına özen göstermiştir. Örneklerde kullanılan dil hedef gurubun bilgi seviyesine göre uyarlanmış, karmaşık, uzun cümlelerden sakınılmıştır. Materyalin kullanımı da karmaşıklıktan uzak, kısa sürede konunun anlatımına olanak sağlayacak şekilde basit tasarlanmıştır.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Hazırlanan materyalin öne çıkan özelliklerinden biri tasarımıdır. Zemini oluşturan ana çalışma plakati, malzeme kutusu, malzeme kutusunun içinde bulunan saatler ve onlara göre hazırlanmış cümle kalıpları birbirini tamamlar niteliktedir. Materyalde kullanılan renk tercihleri, saatlerin materyalin yüzeyine dağılımı ve yazı efektleri hedef öğrenci gurubunu güdüleyen, konuya ilgilerini arttıran ve konunun

işlenişi sırasında aktif rol almalarını sağlayan etmenlerdir. Dolayısıyla hazırlanan materyal yardımıyla saatler konusunun işlenmesi esnasında hedef öğrenci grubu pasif durumdan aktif duruma geçmekte, oyunsu bir atmosferde işlenen konuya dahil olmakta, böylelikle edindiği bilgiler kalıcı olmaktadır.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Hazırlanan materyal ortak çalışma ürünüdür. 8 tane öğrencinin bir araya gelmesiyle 3 ders saatinde hazırlanmıştır. Materyalin hazırlık aşaması sınıf öğretmeninin gözetiminde geçmiş, sınıf öğretmeni 8 öğrencinin de hazırlık aşamasına eşit derecede katkı sunduğunu, ortak çalışma konusunda başarılı bir performans gösterdiklerini, birbirlerinin fikir ve görüşlerine hoşgörülü yaklaştıklarını ve bunun sonucunda ele alınan konunun güzel bir şekilde işlenmesine uygun bir materyal hazırladıklarını tespit etmiştir. Hazırlanan materyal de ilgili konunun işlenişi esnasında hedef grubun hepsini ders sürecine çeken özelliklere sahiptir.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Hazırlanan materyalin dil eğitimi dersleri için uygunluğu yapılan deneme derslerine dayanan öğretmen gözlemleri ile sınanmıştır. Çalışmamızın içine monte ettiğimiz ve materyallerin hazırlık aşamasını yansıtan resimler de (Bkz. Resim 4, 5, 6, 7 ve 8) materyalin etkili olduğunu kanıtlayan veriler olarak sunulmuştur.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Hazırlanan materyal saatlerin konuşma ve yazı dilinde pratik kullanımını içirdiğinden dolayı basit örnek cümlelerden oluşturulmuştur. Zaman dilimlerini sorulaştıran ve bu sorulara cevap veren kalıp ifadeler önyargılara sebebiyet verecek kültürel ifadeler içermemektedir. Dolayısıyla materyalde kullanılan tüm örnekler önyargılardan arındırılmış bir yapıdadır.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

Hazırlanan materyalde 3 adet renkli karton, 3 adet renkli A4 yaprak, 1 adet siyah tükenmez kalem, 1 adet yapıştırıcı ve 1 adet raptiye kullanılmıştır. Kullanılan bu malzemelerin toplam ücreti 6 TL'dir. Dolayısıyla materyal çok ucuza mal edilmiş ve hiçbir öğrenciye ciddi bir maddi külfet oluşturmamıştır.

5.1.2. Etkinlik 2: Die Hobbys

ETKİNLİK 2	
Konu Başlığı	Die Hobbys / Hobiler
Amaç	Öğrencilerin “ <i>Hobileriniz nelerdir?</i> ” şeklinde bir soruyla karşılaştıklarında sevdikleri aktiviteleri rahatlıkla dile getirmelerini sağlamak
Yöntem	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre ders materyali hazırlama
Öğrenci Gurubu	8 kişiden oluşan bir öğrenci gurubu
Kazanımlar	Öğrencinin konuya karşı ilgisini artırıp onu güdülemesi Dikkatini canlı tutması Kavram ve kuralları somutlaştırması Kavram ve konuları basitleştirmesi Karmaşıklığı yok edip bilgiyi düzenlemesi Kavram ve bilgiler arasındaki ilişkiyi kolayca sunması Bilginin sunuluşunda ve akışında düzen sağlaması Konuya hakimiyeti arttırması Bilginin kalıcılığını sağlaması
Kullanılan Araç-Gereç	1 adet renkli karton 4 adet renkli A4 simli kağıt 1 adet tükenmez kalem 1 adet yapıştırıcı
Maliyet	4 TL
Hazırlık Süreci	40’ar dakikadan oluşan 3 ders saati
Sonuç	8 kişilik öğrenci gurubu <i>Hobbys / Hobiler</i> başlıklı konu ile ilgili bir plakat hazırlamışlardır.

Resim 9: Hobbys / Hobiler

Resim 9 hobiler konusunda 8 kişiden oluşan bir öğrenci grubunun hazırladığı görseli sergilemektedir. Balon satan bir ayının resmedildiği materyalde her bir balonun içine hobi olarak değerlendirilen bir görsel kullanılmıştır. Balonlar, konunun soru cevap

kısımında öğrencilere alternatif hobi seçenekleri sunmaktadır. Materyalde ön plana çıkan renkler koyu seçilmiş, renkler arasında keskin zıtlıklar oluşturacak tercihlerden kaçınılmıştır, böylece renk tercihi materyale ilgi çekici bir görünüm kazandırmıştır.

5.1.2.1. Materyalin Hazırlanışı

Materyalin hazırlık aşaması aşağıdaki resimlerle gösterilmektedir. Resimlerden de fark edileceği gibi, öğrenciler materyalin hazırlık aşamasına aktif bir şekilde katılmış ve eğlenceli bir ortamda yüksek motivasyonla çalışmışlardır.

Resim 10: Hobbys Hazırlık Aşaması 1

Resim 11: Hobbys Hazırlık Aşaması 2

Resim 12: Hobbys Hazırlık Aşaması 3

Resim 13: Hobbys Hazırlık Aşaması 4

Resim 10, 11, 12 ve 13'te 8 kişiden oluşan öğrenci grubunun materyal hazırlama aşaması gösterilmiştir. Hazırlık aşamasında öğrenciler birbirlerinin görüşlerine önem vermiş, neredeyse her öğrencinin beklenti ve bakış açısının materyale yansımaları sağlanmıştır. Hem oluşturulan sınıf düzeni, hem de öğrencilerin kendi aralarındaki ilişkileri materyal hazırlık aşamasını kolaylaştıran etmenler olmuştur. Bu aşamada öğrenciler öğretmen tarafından tamamiyle özgür bırakılmış, materyale herhangi bir müdahale ve yönlendirme yapılmamıştır.

5.1.2.2. Materyalin Kullanımı

Tek bir parçadan oluşan materyalin kullanımı oldukça basittir. Ders sunumu yapan öğrenciler öncelikli olarak hobileri sorulaştıran cümleleri ve bunlara cevap olarak verilebilecek cümle kalıplarını tahtaya yazıp dinleyen öğrencilere anlatırlar. *Was sind deine Hobbys?* şeklindeki soru kalıbı aktivitenin çıkış noktasını oluşturur. Tahtaya asılan materyal yardımıyla öğrenciler yöneltilen sorulara 10 farklı alternatiften oluşan cevap olanağı verme fırsatı bulurlar. Bu materyalin 10 adet hobi ile sınırı tutulması materyalin eksik yönlerinden biridir. Ek materyaller yardımıyla bu materyalin kullanım

alanı daha da genişletilebilirdi.

5.1.2.3. Değerlendirme

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Hobiler konusu Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen bir konudur. Dolayısıyla öğrenciler tarafından hazırlanan öğretim materyali de konu itibarıyla öğretim programına uygundur.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Hazırlanan materyalin amacı Anadolu Lisesi öğrencilerine görsel yollarla öğrencilerin hobilerini Alman dilinde dile getirmelerini öğretmektir. Hazırlanan materyaller incelenmiş ve yapılan örneklemelerde herhangi bir hataya rastlanmamıştır. Hobilerin etkili bir şekilde öğretimine uygun örnekler kullanılmış, konu doğru ve güncel örneklerle aktarılmıştır. Materyalde son dönemlerde sık sık karşılaşılan popüler sportif ve sosyal aktivitelere yer verilmiştir.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Öğrenci gurubu konuyu tek bir materyalde toparlamış, materyalin yardımcı malzemeleri yoktur. Materyalde "Was sind deine Hobbys?" sorusuna cevap oluşturacak görseller ve yazılar kullanılmış, böylece öğrenciler aktivite esnasında materyalden faydalanarak cevap verme olanağına sahip olmakta, böylece konuyu pekiştirme ve özümseme fırsatı bulmaktadır. Almanca dil bilgisi kurallarına uygun, sade ve anlaşılır örnekler ve görseller kullanılmıştır. Örneklerde kullanılan dil hedef gurubun bilgi seviyesine göre uyarlanmış, karmaşık, uzun cümlelerden sakınılmış, sportif veya sosyal aktivitelerin master ifadeleri tercih edilmiştir. Materyalin kullanımı da karmaşıklıktan uzak, kısa sürede konunun anlatımına olanak sağlayacak şekilde basit, fakat öğrencileri güdüleyici bir tarzda tasarlanmıştır.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Hazırlanan materyal tasarımıyla dikkat çekmektedir. Tek bir parçadan oluşan materyal ayı resminin etkisiyle, ayrıca yazıların simli kâğıtlarla oluşturulmasıyla ön plana çıkan canlılığıyla öğrencinin konuya ilgisini arttırmakta ve konunun işlenişine oynusu bir hava katmaktadır. Hobiler ile ilgili seçilen resim tercihleri de sade, fakat ilgi uyandırıcı bir özelliğe sahiptir.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Materyalin en temel özelliği tek bir soru kökünden yola çıkarak öğrencilerin derse katılımının sağlamasıdır. *Was sind deine Hobbys?* veya eşdeğer bir sorudan hareketle öğrencilere hobilerini dile getirmeleri istenir, dolayısıyla öğrencilerin önüne konacak olan materyal, öğrencilere cevap olarak kullanabilmeleri için 10 adet sportif ya da sosyal aktivite olanağı sunmaktadır.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Hazırlanan materyalin dil eğitimi dersleri için uygunluğu yapılan deneme derslerine dayanan öğretmen gözlemleri ile sınanmıştır. Öğrenciler hazırladıkları materyalden yola çıkarak 15 dakikalık bir ders sunumu gerçekleştirmiş ve derse katılan öğrencileri materyal aracılığıyla motive etmeye çalışmışlardır. Ayrıca çalışmamızın içine monte ettiğimiz ve materyallerin hazırlık aşamasını yansıtan resimler de (Bkz. Resim 10, 11, 12 ve 13) materyalin etkili olduğunu ve öğrencilerin hazırlık aşamasına aktif bir şekilde ve yaptıkları işten keyif alarak katıldıklarını kanıtlayan veriler olarak sunulmuştur.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Materyalde kullanılan 10 adet sportif ve sosyal aktivite dünya çapında genel geçerliliği olan, herhangi bir toplumsal gurubun temel özelliği olmayan, uluslararası düzeyde geçerli aktivitelerdir. Örneğin Lesen (okumak), Angeln (balık avlamak), Kochen (yemek pişirmek), Klettern (tırmanmak), Reiten (ata binmek), Malen (resim) , Tanzen (dans etmek), Fotografieren (fotoğrafçılık) ve Basketballspielen (basketbol) gibi aktiviteler herhangi bir toplumsal grupta ön yargı oluşturacak veya o gurubu rencide edecek özelliklere sahip kavramlar değildir. Dolayısıyla materyal önyargılardan arındırılmış, genel geçer bir yapıdadır.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

8 kişiden oluşan öğrenci gurubunun hazırlamış olduğu “Hobbys” konulu materyalde 1 adet renkli karton, 4 adet renkli A4 simli kağıt, 1 adet tükenmez kalem ve 1 adet yapıştırıcı kullanılmıştır. Bu malzemelerin toplam fiyatı 4 TL’dir. Kişi başı düşen maliyet 1 lirayı bile bulmamaktadır, bundan dolayı hazırlanan materyal hiçbir öğrenciye maddi külfet oluşturmamıştır. Kısacası, ucuz maliyete kullanım alanı geniş bir materyal hazırlanmıştır.

5.1.3. Etkinlik 3: Die Hobbys

ETKİNLİK 3	
Konu Başlığı	Die Hobbys / Hobiler
Amaç	Öğrencilerin “ <i>Hobileriniz nelerdir?</i> ” şeklinde bir soruyla karşılaştıklarında sevdikleri aktiviteleri rahatlıkla dile getirmelerini sağlamak
Yöntem	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre ders materyali hazırlama
Öğrenci Gurubu	8 kişiden oluşan bir öğrenci gurubu
Kazanımlar	Öğrencinin konuya karşı ilgisini artırıp onu güdülemesi Dikkatini canlı tutması Kavram ve kuralları somutlaştırması Kavram ve konuları basitleştirmesi Karmaşıklığı yok edip bilgiyi düzenlemesi Kavram ve bilgiler arasındaki ilişkiyi kolayca sunması Bilginin sunuluşunda ve akışında düzen sağlaması Konuya hakimiyeti arttırması Bilginin kalıcılığını sağlaması
Kullanılan Araç-Gereç	1 adet renkli karton 4 adet renkli A4 simli kağıt 1 adet tükenmez kalem 1 adet yapıştırıcı
Maliyet	4 TL
Hazırlık Süreci	40’ar dakikadan 3 ders saati
Sonuç	8 kişilik öğrenci gurubu <i>Hobbys / Hobiler</i> başlıklı konu ile ilgili bir plakat hazırlamışlardır.

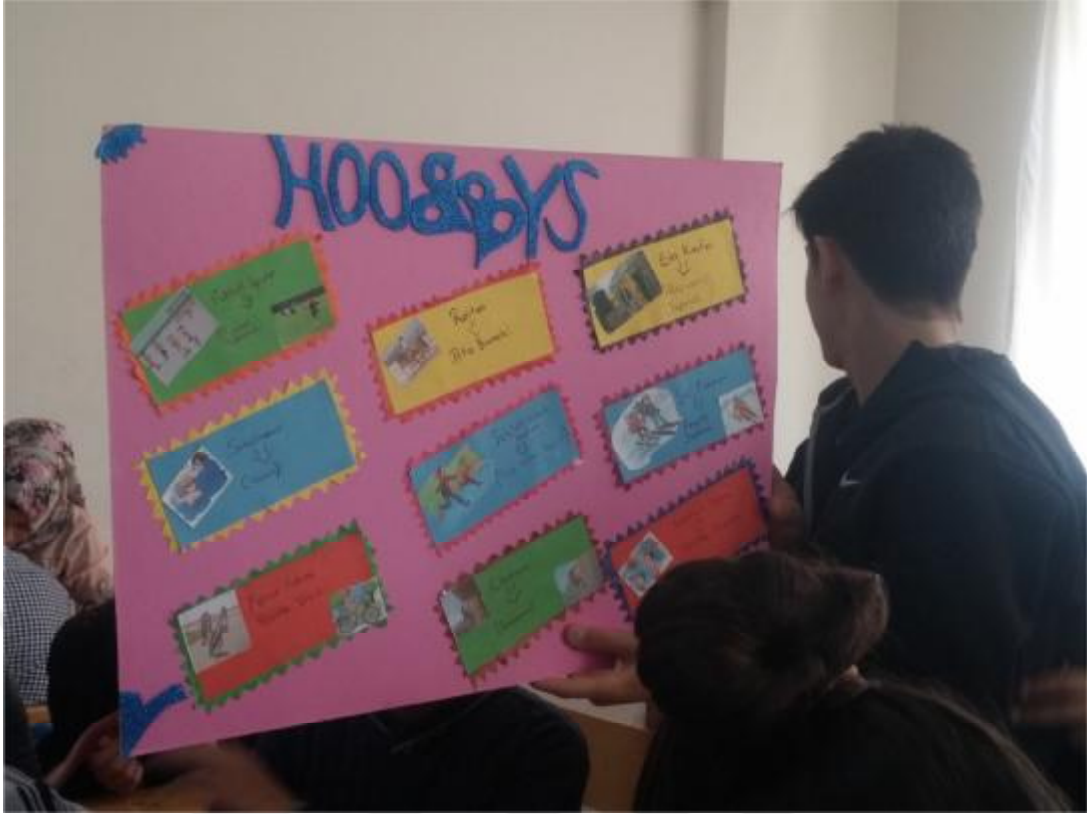

Resim: 14 Hobbys / Hobiler

Hobiler konusunu işleyen ikinci materyal de Resim 14’te gösterilmektedir. Bu materyali hazırlayan öğrenci grubu da, diğer aktivitelerde olduğu gibi, 8 kişiden oluşmaktadır. Öğrencilerin amacı hobiler konusunun derste eğlenceli bir şekilde anlatılabilmesi için uygun bir materyal hazırlamaktır. Kartlar üzerine hem bir resim hem de yazı eşliğinde monte edilen 9 farklı hobi çeşidi ana zeminin üstüne üçerli gruplar halinde yerleştirilmiştir. Kartlarda dört farklı koyu renk kullanılmış, böylelikle aşırı zıtlıktan kaçınılmıştır. Kartların üzerine yazılan Almanca sözcüklerin Türkçe karşılıklarının da verilmesi materyalin olumsuz yönlerinden biri olarak görülmektedir, çünkü eklenen resimlerden yola çıkarak öğrenciler hangi aktivitenin ifade edildiğini kolaylıkla fark etme olanağı bulabilmektedir.

5.1.3.1. Materyalin Hazırlanışı

Resim 14’te gösterilen materyal 40’ar dakikadan oluşan 3 ders saatinde sınıf ortamında hazırlanmıştır. Hazırlık aşaması boyunca öğretmen tarafından çekilen resimler öğrencilerin hobiler ile ilgili materyali hazırlama aşamasına aktif bir şekilde katıldıklarını, konuya büyük bir ilgi gösterdiklerini, bunun sonucunda da materyali kısa sürede yüksek motivasyonla hazırladıklarını göstermektedir.

Resim 15:Hobbys Hazırlık Aşaması

Resim 16: Hobbys Hazırlık Aşaması

15 ve 16 numaralı resimlerde görüleceği üzere, 8 kişiden oluşan öğrenci gurubu eğlenceli bir sınıf ortamında materyallerini hazırlamış, hazırlık esnasında birbirlerine karşı olumlu davranışlar sergilemiş, birbirlerinin fikirlerine saygı göstermiş ve sonucunda kullanım değeri olan güzel bir materyal oluşturmuşlardır.

5.1.3.2. Materyalin Kullanımı

Hobileri konulaştıran önceki materyalde olduğu gibi, bu materyal de tek bir parçadan oluşmakta ve kullanımı oldukça basittir. Sunuyu gerçekleştiren öğrenciler hobileri sorulaştıran cümleleri ve bunlara cevap oluşturacak cümle kalıplarını hedef öğrenci gurubuna öğrettikten sonra materyal kullanımına başlamaktadırlar. *Was sind deine Hobbys?* sorusuna cevap olarak öğrenciler 9 farklı aktivite olanağına sahip olmaktadır. Bu materyalin 9 adet hobi ile sınırı tutulması materyalin eksik yönlerinden biridir. Ek materyaller yardımıyla bu materyalin kullanım alanı daha da genişletilebilirdi.

5.1.3.3. Değerlendirme

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Hobiler konusu Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen bir konudur. Dolayısıyla öğrenciler tarafından hazırlanan öğretim materyali de konu itibarıyla öğretim programına uygundur.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Hazırlanan materyalin amacı 2 numaralı etkinlikte olduğu gibi, Anadolu Lisesi öğrencilerine görsel yollarla öğrencilerin hobilerini Alman dilinde dile getirmelerini öğretmektir. Hazırlanan materyaller incelenmiş ve yapılan örneklemelerde herhangi bir hataya rastlanmamıştır. Hobilerin etkili bir şekilde öğretimine uygun örnekler kullanılmış, konu doğru ve güncel örneklerle aktarılmıştır. Materyalde son dönemlerde sık sık karşılaşılan popüler sportif ve sosyal aktivitelere yer verilmiştir.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Öğrenci gurubu konuyu tek bir materyalde toparlamış, materyalin yardımcı malzemeleri yoktur. Materyalde "Was sind deine Hobbys?" sorusuna cevap oluşturacak görseller ve yazılar kullanılmış, böylece öğrenciler aktivite esnasında materyalden faydalanarak cevap verme olanağına sahip olmakta, böylece konuyu pekiştirme ve

özümseme fırsatı bulmaktadır. Almanca dil bilgisi kurallarına uygun, sade ve anlaşılır örnekler ve görseller kullanılmıştır. Örneklerde kullanılan dil hedef gurubun bilgi seviyesine göre uyarlanmış, karmaşık, uzun cümlelerden sakınılmıştır, sportif ve ya sosyal aktivitelerin mastar ifadeleri tercih edilmiştir. Materyalin kullanımı da karmaşıklıktan uzak, kısa sürede konunun anlatımına olanak sağlayacak şekilde basit, fakat öğrencileri güdüleyici bir tarzda tasarlanmıştır. Bu materyalin 2 numaralı etkinlik bağlamında hazırlanan materyalden farkı, verilen aktivitelerin hem Almancanın yanı sıra Türkçe karşılıklarının da verilmesidir. Fakat Almanca olarak verilen aktivitenin yanı başında o aktivitenin görselinin (fotoğraf) kullanılması Türkçe açıklamayı gereksiz kılmaktadır.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Hazırlanan diğer materyallerde olduğu gibi, bu materyalde de tasarım ön plana çıkmaktadır, fakat daha basit bir yapıya sahiptir. Materyalde kullanılan renk tercihi çalışmaya canlılık katmakta öğrencinin konuya ilgisini arttırmakta ve konunun işlenişine oynusu bir hava katmaktadır. Hobiler ile ilgili seçilen resim tercihleri de sadelikleriyle ön plana çıkmaktadır.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Materyalin temel amacı öğrencilere *Was sind dein Hobbys?* sorusundan yola çıkarak hobilerle ilgili temel kavramları öğretmektir. Materyal öğrencilere 9 tane farklı aktivite (hobi) seçeneği sunmakta, böylece onlara kolay cevap olanağı sağlamaktadır.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Hazırlanan materyalin dil eğitimi dersleri için uygunluğu yapılan deneme derslerine dayanan öğretmen gözlemleri ile sınanmıştır. Çalışmamızın içine monte ettiğimiz ve materyallerin hazırlık aşamasını yansıtan resimler de (Bkz. Resim 15 ve 16) materyalin etkili olduğunu kanıtlayan veriler olarak sunulmuştur.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Materyal 2 numaralı aktivitede olduğu gibi, dünya çağında genel geçer olan 9 adet sportif ve sosyal aktiviteye yer vermektedir. Bu aktivitelerin hiç biri herhangi bir toplumsal grupta ön yargı oluşturacak ve ya o gurubu rencide edecek özelliklere sahip kavramlar değildir. Dolayısıyla materyal önyargılardan arındırılmış, genel geçer bir yapıdadır.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

8 kişiden oluşan öğrenci gurubunun hazırlamış olduğu “Hobbys” konulu materyalde 1 adet renkli karton, 4 adet renkli A4 simli kağıt, 1 adet tükenmez kalem ve

1 adet yapıştırıcı kullanılmıştır. Bu malzemelerin toplam fiyatı 4 TL’dir ve hiçbir öğrenciye maddi külfet oluşturmamıştır. Kısacası, ucuz maliyete kullanım alanı geniş bir materyal hazırlanmıştır.

5.1.4. Etkinlik 4: Die Hobbys

ETKİNLİK 4	
Konu Başlığı	Die Hobbys / Hobiler
Amaç	Öğrencilerin “ <i>Hobileriniz nelerdir?</i> ” şeklinde bir soruyla karşılaştıklarında sevdikleri aktiviteleri rahatlıkla dile getirmelerini sağlamak
Yöntem	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre ders materyali hazırlama
Öğrenci Gurubu	8 kişiden oluşan bir öğrenci gurubu
Kazanımlar	Öğrencinin konuya karşı ilgisini artırıp onu güdülemesi Dikkatini canlı tutması Kavram ve kuralları somutlaştırması Kavram ve konuları basitleştirmesi Karmaşıklık yok edip bilgiyi düzenlemesi Kavram ve bilgiler arasındaki ilişkiyi kolayca sunması Bilginin sunuluşunda ve akışında düzen sağlaması Konuya hakimiyeti artırması Bilginin kalıcılığını sağlaması
Kullanılan Araç-Gereç	2 adet renkli karton 2 adet A4 renkli kağıt 1 kutu boya kalemi 1 adet yapıştırıcı 1 adet tükenmez kalem
Maliyet	8 TL
Hazırlık Süreci	40’ar dakikadan 3 ders saati
Sonuç	8 kişilik öğrenci gurubu <i>Hobbys / Hobiler</i> başlıklı konu ile ilgili bir plakat hazırlamışlardır.

Resim 17: Hobbys / Hobiler

Hobiler konusunda hazırlanan 3. materyal 17 numaralı resimde gösterilmektedir. 8 kişiden oluşan bir öğrenci grubunun hazırladığı bu materyal 2 parçadan oluşmaktadır. Ana materyalde, yani zemini oluşturan materyalde zıt iki renk kullanılmış, böylece öğrenciler görsel karışıklık oluşturmuşlardır. Hazırlanan önceki materyallerden farklı olarak, bu materyalde *Was sind deine Hobbys?* sorusu materyalin üzerine yapıştırılan kartların üzerine yazılmış, dolayısıyla materyalden yola çıkarak öğrenciler hem soruları yöneltebilmekte, hem de cevap olanaklarını gösterebilmektedirler.

Materyalde 6 adet hobi resmedilmiştir, fakat bu materyalin zenginliğini hazırlanan yardımcı materyaller oluşturmaktadır. Resim 18’de gösterilen ve toplam 15 karttan oluşan ek materyaller öğrencilere oynusu bir atmosferde ders işleme olanağı sunmaktadır.

8 kişilik öğrenci grubu tarafından hazırlanan bu iki parçalı materyalin göze çarpan tek eksiği, materyalin ortasına yazılan “Hobbys” başlığının ince uçlu kalemle yazılmasıdır, çünkü ince uçlu kalemle yazılan bu başlık belli bir mesafeden sonra güçlüklerle fark edilebilmektedir. Dolayısıyla materyal üstündeki yazıların daha koyu bir kalemle yazılması materyalin kullanımını güçlendirecekti.

Resim 18: Hobbys / Hobiler / Ek materyal

5.1.4.1. Materyalin Hazırlanışı

Aşağıda sıraladığımız 19, 20 ve 21 numaralı resimler 8 kişilik öğrenci grubunun sınıf ortamında hobiler ile ilgili materyali hazırlama aşamasını göstermektedir. Öğrencilerin aktiviteye aktif katılımları, yüksek moral ve motivasyonlu ortak çalışmaları öğretmen tarafından çekilen resimlere yansımaktadır.

Resim 19: Hobbys / Hobiler Hazırlık Aşaması

Resim 20: Hobbys / Hobiler Hazırlık Aşaması

Resim 21: Hobbys / Hobiler Hazırlık Aşaması

5.1.4.2. Materyalin Kullanımı

Hazırlanan materyal, ana materyal ve yardımcı materyaller olmak üzere iki parçadan oluşmakta ve basit bir kullanıma sahiptir. Ana materyalde soru köküyle birlikte verilen 6 adet hobi örneği aktiviteye giriş özelliği taşımaktadır. *Was sind dein Hobbys?* sorusundan yola çıkarak öğrencilerden öncelikli olarak ana materyalde verilen örnekler bağlamında cevap vermeleri istenir. Aktivitenin devamında 15 adetten oluşan yardımcı kartlar öğrencilere pay edilir ve her öğrenci kartında yazan aktiviteyi hobisi olarak cevaplandırır. Yapılan tekrarlar sonucunda öğrenciler kartlarda ve ana materyalde mevcut tüm hobileri iyice pekiştirir ve konu hâkimiyetleri sağlamlaşır.

5.1.4.3. Değerlendirme

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Hobiler konusu Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen bir konudur. Dolayısıyla öğrenciler tarafından hazırlanan öğretim materyali de konu itibarıyla öğretim programına uygundur.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Materyalin amacı 2 ve 3 numaralı etkinlikte olduğu gibi, Anadolu Lisesi öğrencilerine görsel yollarla öğrencilerin hobilerini Alman dilinde dile getirmelerini öğretmektir. Hazırlanan materyaller incelenmiş ve yapılan örneklemelerde herhangi bir dilbilgisi ve ya örnekleme hatasına rastlanmamıştır. Hobilerin etkili bir şekilde öğretimine uygun örnekler kullanılmış, konu doğru ve güncel örneklerle aktarılmış ve son dönemlerde sık sık karşılaşılan popüler sportif ve sosyal aktivitelere "hobi" başlığı altında yer verilmiştir.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Materyal, ana plakat (zemin) ve 15 karttan oluşan yardımcı malzemelerden oluşmaktadır. Materyalde "Was sind deine Hobbys?" sorusuna cevap oluşturacak görseller kartlar üzerine resmedilmiş, böylelikle öğrenciler kendi hobilerine uygun kartı seçip ana plakat üzerine yapıştırmaktadır. Hobi kartları öğrencilerin aktiviteye katılımlarını kolaylaştırmakta ve konunun özümsemesini sağlamaktadır. Materyalde Almanca dil bilgisi kurallarına uygun, sade ve anlaşılır örnekler ve görseller kullanılmıştır. Örneklerde kullanılan dil hedef gurubun bilgi seviyesine göre uyarlanmış, karmaşık, uzun cümlelerden sakınılmıştır.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Bu materyalin tasarımı ve ilgi çekiciliği daha önce analiz edilen materyallere oranla daha düşüktür. Ana zemini oluşturan plakat çok sadedir. Materyali kullanışlı hale getiren temel faktör yardımcı malzeme olarak kullanılan kartlardır. Kartların üzerindeki boyalı resimler öğrencilerin ilgisini çekmekte, ayrıca konunun işlenişini daha eğlenceli hale getirmektedir.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Materyal öğrencilere 15 tane farklı aktivite seçeneği sunmakta, böylece onlara hobilerini dile getirme konusunda kolaylık sağlamaktadır.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Hazırlanan materyalin dil eğitimi dersleri için uygunluğu yapılan deneme derslerine dayanan öğretmen gözlemleri ile sınanmıştır. Deneme dersine öğrenciler aktif bir şekilde katılmış, sıcak ve oyunsu bir atmosferde çalışmışlardır. Çalışmamızın içine monte ettiğimiz ve materyallerin hazırlık aşamasını yansıtan resimler de (Bkz. Resim 19, 20 ve 21) materyalin etkili olduğunu kanıtlayan veriler olarak sunulmuştur.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Materyalde 15 adet sportif ve sosyal aktiviteye yer verilmektedir. Bu aktivitelerin hiç biri herhangi bir toplumsal grupta ön yargı oluşturacak ve ya o grubu rencide edecek özelliklere sahip kavramlar değildir, tersine evrensel kavramlardır, dolayısıyla materyal önyargılardan arındırılmış, genel geçer bir yapıdadır.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

8 kişiden oluşan öğrenci grubunun hazırlamış olduğu “Hobbys” konulu materyalde 2 adet renkli karton, 2 adet renkli A4 kağıt, 1 adet tükenmez kalem, 1 kutu boya kalemi ve 1 adet yapıştırıcı kullanılmıştır. Bu malzemelerin toplam fiyatı 8 TL’dir. Kişi başı düşen maliyet 1 lira olup öğrencilere maddi külfet oluşturmamıştır.

5.1.5. Etkinlik 5:Die Familie

ETKİNLİK 5	
Konu Başlığı	Die Familie / Aile
Amaç	Öğrencilere Alman dilinde kendilerini ve ailelerini tanıtmalarını sağlayacak pratik bilgiler vermek
Yöntem	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre ders materyali hazırlama
Öğrenci Gurubu	8 kişiden oluşan bir öğrenci gurubu
Kazanımlar	Öğrencinin konuya karşı ilgisini artırıp onu güdülemesi Dikkatini canlı tutması Kavram ve kuralları somutlaştırması Kavram ve konuları basitleştirmesi Karmaşıklığı yok edip bilgiyi düzenlemesi Kavram ve bilgiler arasındaki ilişkiyi kolayca sunması Bilginin sunuluşunda ve akışında düzen sağlaması Konuya hakimiyeti arttırması Bilginin kalıcılığını sağlaması
Kullanılan Araç-Gereç	1 adet renkli karton 3 adet renkli A4 kağıt 1 adet yapıştırıcı 1 adet tükenmez kalem
Maliyet	5 TL
Hazırlık Süreci	40'ar dakikadan 3 ders saati
Sonuç	8 kişilik öğrenci gurubu "Familie / Aile" başlıklı konu ile ilgili bir plakat hazırlamışlardır.

Resim 22: Familie / Aile

8 kişilik öğrenci grubunun hazırlamış olduğu “Familie” başlıklı materyal tek parçadan oluşmaktadır. 4 farklı rengin kullanıldığı materyalde bir elma ağacı resmedilmiş ve ağacın meyveleri olan elmaların içine aile bireyleri eklenmiştir. Öğrenciler böylelikle aynı kökten gelen yakın akraba bağlantılarını ağaç resminden yola

çıkarak görselleştirmişlerdir. Aile içi yakın akrabalıklar için kullanılan temel kavramlar materyalin alt tarafında al alta cümleler halinde sıralanmıştır. Die Mutter, der Vater, die Großmutter, der Großvater, der Bruder, die Schwester, der Onkel, die Tante, die Enkelin, die Nichte, die Cousine gibi kavramlar cümle içinde kullanılmış bir şekilde materyale monte edilmiştir. Hazırlanan materyal aracılığıyla öğrenciler yukarıda saydığımız kavramları öğretme amacı gütmüşlerdir. Fakat bu kavramların elma ağacının içinde, ilgili fotoğrafın yanına ve ya altına yerleştirilmesi daha etkili bir materyal oluşturur, resim ile kavram arasındaki bağlantının kolay fark edilmesini ve konunun da işlenişini kolaylaştırabilirdi. Ayrıca materyalin alt tarafına sıralanan cümleler ince uçlu kalem kullanıldığından dolayı zor okunabilmektedir. Daha kalın uçlu ve daha büyük puntolarla yazılması materyalin görselliğini ve çekiciliğini arttırabilirdi.

5.1.5.1. Materyalin Hazırlanışı

8 kişilik öğrenci gurubunun sınıf ortamında aile ile ilgili temel kavramlar konusunda hazırladıkları materyal 22 numaralı resimde gösterilmektedir. Bu materyalin hazırlık aşaması boyunca öğrenciler ortaklaşa çalışmış ve eşit derecede emek ve katkı sunmuşlardır. Konuya ve hazırlık aşamasına dair öğrencilerin yüksek motivasyonlu yaklaşımları aşağıda sıraladığımız resimlerle gösterilmektedir.

Resim 23: Die Familie / Aile hazırlık Aşaması

Resim 24: Die Familie / Aile hazırlık Aşaması

5.1.5.2. Materyalin Kullanımı

8 kişilik öğrenci grubunun hazırladığı materyal tek parçadan oluşmaktadır. Elma ağacının resmedildiği materyalde, elma ağacının içindeki her bir meyve bir aile bireyini temsil etmektedir.

Aile bireylerini ifade eden die Mutter, der Vater, die Großmutter, der Großvater, der Bruder, die Schwester, der Onkel, die Tante, die Enkelin, die Nichte, die Cousine vb. kavramlar sırasıyla tahtaya yazılır. Sunuyu yapan öğrenci grubu sınıf önünde materyalin üzerinde bulunan kavramlardan herhangi birini üstlenir ve diğer arkadaşlarıyla kavramları cümle içinde kullanarak yüksek sesle dile getirir. Örneğin:

- Ich bin Ahmet, Großvater von Mustafa.
- Ich bin Zeynep, Großmutter von Ali.
- Ali ist mein Sohn.
- Ich habe keine Schwester.
- Mein Onkel hat ein rotes Auto.
- Ich habe 3 Cousinsen.

- Meine Mutter ist 43 Jahre alt.

Yukarıdaki örneklerde de görüleceği üzere, karşılıklı sohbet şeklinde yürütülecek olan dersten yola çıkarak öğrencilere yakın akrabalarını içeren temel kavramların yanı sıra

- -von kalıbıyla oluşturulan Genetiv yapı
- sayılar ve yaş ifadesi
- sıfat çekimleri gibi konular da tekrar ettirilir.

Dramatizasyon şeklinde yürütülecek olan bu aktivite öğrencilerin motivasyonunu ve konuya ilgilerini arttırması bakımından oldukça önemlidir.

5.1.5.3. Değerlendirme

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Die Familie (Aile) konusu Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen bir konudur. Dolayısıyla öğrenciler tarafından hazırlanan öğretim materyali de konu itibarıyla öğretim programına uygundur.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Hazırlanan materyalin amacı Anadolu Lisesi öğrencilerine görsel yollarla akrabalarını ifade eden almanca kavramları öğretmektir. Hazırlanan materyaller incelenmiş ve yapılan örneklemelerde herhangi bir dilbilgisi ve ya örnekleme hatasına rastlanmamıştır. Belirtilen etkili bir şekilde öğretimine uygun örnekler kullanılmış, konu doğru ve güncel örneklerle aktarılmıştır.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Materyalde kullanılan dil açık, anlaşılır ve basit bir yapıdadır. Örnekler kısadır, yani öğrencilerin kafasını karıştıracak karmaşık cümlelerden sakınılmıştır. Fakat dizayn konusunda daha dikkatli davranılabilirdi. Örnek cümleleri materyalin sağ ve sol alt köşelerinde alt alta dizmek yerine ilgili fotoğrafların altına daha koyu bir kalemle yazarak monte etmek görselliği ve çekiciliği arttırabilirdi.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Materyalin yüzeyini oluşturan elma ağacı ve ağacın içine meyve şeklinde işlenmiş aile bireyleri ilgi çekici bir görünüm ve izlenim sergilemektedir. Renk tercihi de zıtlık oluşturmuş olması bakımından uygundur ve görünümü olumlu etkilemektedir.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Aile bireylerini konu alan bu materyalden yola çıkarak işlenecek derste öğrenciyi derse çekmek, motivasyonunu arttırmak ve konudan keyif almasını sağlayacak noktalara vurgu yapmak kolaydır. Bazı yerlerde soru cevap, bazı yerlerde ise dramatizasyon şeklinde yürütülecek olan ders, bu özellikleri sayesinde motivasyon artırıcı ve ilgi çekici özellikleriyle ön plana çıkmaktadır.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Hazırlanan materyalin dil eğitimi dersleri için uygunluğu yapılan deneme derslerine dayanan öğretmen gözlemleri ile sınanmıştır. Çalışmamızın içine monte ettiğimiz ve materyallerin hazırlık aşamasını yansıtan resimler de (Bkz. Resim 23 ve 24) materyalin etkili olduğunu kanıtlayan veriler olarak sunulmuştur.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Materyalde aile bireylerine yer verilmektedir. Materyalde kullanılan kavramların hiç biri herhangi bir toplumsal grupta ön yargı oluşturacak ve ya o grubu rencide edecek özelliklere sahip kavramlar değildir, tersine evrensel kavramlardır, dolayısıyla materyal önyargılardan arındırılmış, genel geçer bir yapıdadır.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

8 kişiden oluşan öğrenci grubunun hazırlamış olduğu materyalde 1 adet renkli karton, 3 adet renkli A4 kağıt, 1 adet tükenmez kalem ve 1 adet yapıştırıcı kullanılmıştır. Bu malzemelerin toplam fiyatı 5 TL'dir. Kişi başı düşen maliyet 75 kuruş civarında olup öğrencilere maddi külfet oluşturmamıştır.

5.1.6. Etkinlik 6: Tagesablauf

ETKİNLİK 6	
Konu Başlığı	Tagesablauf
Amaç	Öğrencilerin sabahtan akşama kadar gün içinde yapıp ettikleri her şeyi zaman sırasına göre kolay bir şekilde dile getirmelerini sağlamak
Yöntem	Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre ders materyali hazırlama
Öğrenci Gurubu	8 kişiden oluşan bir öğrenci gurubu
Kazanımlar	Öğrencinin konuya karşı ilgisini arttırıp onu güdülemesi Dikkatini canlı tutması Kavram ve kuralları somutlaştırması Kavram ve konuları basitleştirmesi Karmaşıklığı yok edip bilgiyi düzenlemesi Kavram ve bilgiler arasındaki ilişkiyi kolayca sunması Bilginin sunuluşunda ve akışında düzen sağlaması Konuya hakimiyeti arttırması Bilginin kalıcılığını sağlaması
Kullanılan Araç-Gereç	1 adet beyaz karton 1 adet tükenmez kalem 1 adet yapıştırıcı
Maliyet	4 TL
Hazırlık Süreci	40'ar dakikadan 3 ders saati
Sonuç	8 kişilik öğrenci gurubu <i>Tagesablauf</i> başlıklı konu ile ilgili bir plakat hazırlamışlardır.

Resim 25: Tagesablauf

Tagesablauf konulu materyal 8 kişilik öğrenci grubu tarafından hazırlanmıştır. Zemin olarak beyaz karton tercih edilmiş ve gün içinde insanların yapmış oldukları aktiviteler görsellerle aktarılmıştır. Bazı yerlerde gerçek hayattan alınma fotoğraflar kullanılmış, bazı yerlerde ise çizgi resimler kullanılmıştır. İnsanların

gün içinde yaptıklarını bir materyale ve ya yazıya dökmenin en öncelikli kuralı zamansal akışa dikkat etmektir. Bu materyalde ise öğrencilerin zamansal akışa dikkat etmedikleri, materyaldeki, görselleri dağınık bir şekilde kullandıkları görülmektedir.

5.1.6.1. Materyalin Hazırlanışı

8 kişilik öğrenci gurubunun sınıf ortamında *Tagesablauf* konusu ile ilgili hazırlamış oldukları materyal 25 numaralı resimde gösterilmektedir. Öğrenciler bu materyali eğlenceli bir sınıf ortamında hazırlamış, yaptıkları işten büyük bir keyif almışlardır. Fakat materyal detaylı incelendiğinde öğrencilerin konu ile ilgili önemli noktaları atladıkları da fark edilecektir.

5.1.6.2. Materyalin Kullanımı

8 kişinin hazırlamış olduğu materyal çok basit bir kullanıma sahiptir. Materyalin amacı insanların gün içinde yapıp ettiklerini görsel bir şekilde yansıtmak, görseller aracılığıyla da konun işlenişi esnasında hedef öğrencilere alternatif yanıt olanakları sunmaktır. Bundan yola çıkarak konu işlenirken hazırlanan materyal tahtaya tüm öğrencilerin kolaylıkla görebileceği bir şekilde asılır. Sabahtan başlamak üzere akşama kadar öğrenciler yapıp ettiklerini zamansal bir sırayı takip ederek materyalden faydalanarak sözlü bir şekilde dile getirirler.

5.1.6.3. Değerlendirme

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?

Tagesablauf konusu Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen bir konudur. Dolayısıyla öğrenciler tarafından hazırlanan öğretim materyali de konu itibarıyla öğretim programına uygundur.

2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?

Materyal basit bir şekilde oluşturulmuştur. Aktarılan günlük aktiviteler güncel mesajlar konuya uygundur.

3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?

Materyalde kullanılan dil Almanca cümleler ve onları takip eden Türkçe açıklamalar şeklindedir. Fakat Almanca cümlelerin dilbilgisi kurallarına uygun olmadığı, öğrencilerin bazı cümlelerde ciddi dilbilgisi hataları yaptıkları görülmektedir.

Materyal hazırlama aşaması bittikten sonra öğretmen tespit edilen hatalar üzerinden öğrencilerin konu eksikliklerini gidermeye yönelik tekrar çalışmaları yaptırmıştır.

4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?

Materyalin yüzeyini oluşturan resimler aktiviteleri görselleştirdikleri için ilgi çekici bir özelliğe sahiptir.

5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?

Gün akışını konu alan bu materyalden yola çıkarak işlenecek derste öğrenciyi derse çekmek, motivasyonunu arttırmak ve konudan keyif almasını sağlayacak noktalara vurgu yapmak kolaydır. Bazı yerlerde soru cevap, bazı yerlerde ise dramatizasyon şeklinde yürütülecek olan ders, bu özellikleri sayesinde motivasyon artırıcı ve ilgi çekici özellikleriyle ön plana çıkmaktadır.

6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?

Hazırlanan materyalin dil eğitimi dersleri için uygunluğu yapılan deneme derslerine dayanan öğretmen gözlemleri ile sınanmıştır. Deneme dersine öğrenciler aktif bir şekilde katılmış, sıcak ve oynusu bir atmosferde çalışmışlardır.

7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?

Materyalde insanların sabahtan akşama kadar gün içinde yaptıkları işler, aktiviteler görsellerle anlatılmıştır. Analiziz yapılan görsellerin içinde herhangi bir toplumsal gurupta ön yargı oluşturacak veya o gurubu rencide edecek özellikler ve yaklaşımlar tespit edilmemiştir.

8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

8 kişiden oluşan öğrenci gurubunun hazırlamış olduğu materyalde 1 adet beyaz karton, 1 adet tükenmez kalem ve 1 adet yapıştırıcı kullanılmıştır. Bu malzemelerin toplam fiyatı 4 TL'dir. Kişi başı düşen maliyet öğrencilere maddi külfet oluşturmamıştır.

BÖLÜM VI

TARTIŞMA VE YORUM

6.1. Tartışma ve Yorum

Yapılandırmacı yaklaşım üzerine yoğunlaşan eğitim-öğretim faaliyetleri son yıllarda önem kazanmış ve bu yaklaşım sosyal bilimlerden fen bilimlerine kadar eğitimin her alanında uygulamaya konmuştur. Yapılandırmacı yaklaşım eğitim merkezli değil de öğrenim merkezlidir ve bu yaklaşımın ana sorunsalını öğrenim oluşturmaktadır. Hedefimiz, yapılandırmacı yaklaşım bağlamında öğrencinin öğrenme sürecine aktif olarak katılmasını, pasiflikten kurtulmasını ve yabancı dil eğitiminden keyif almasını sağlamaktır.

Çalışmamızın çıkış noktasını yapılandırmacı yaklaşım bağlamında hazırlanan 6 adet materyal oluşturmuştur. Aktivitelere Gaziantep Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencilerinden oluşan 49 kişi katılmıştır. 49 öğrenciden oluşan sınıf 6 guruba bölünmüş ve her guruptan önerilen 4 konudan birisini tercih edip o konuda materyal hazırlaması istenmiştir.

Hazırlanan materyaller teker teker analiz edilmiş ve aşağıda sıraladığımız 8 soru bağlamında incelenmiştir;

1. Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu mu?
2. Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel mi?
3. Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış mı?
4. Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip mi?
5. Materyal öğrencinin katılımını sağlayıcı özelliklere sahip mi?
6. Materyalin etkili olduğunu kanıtlayacak veriler var mı?
7. Materyal, önyargılardan arındırılmış bir yapıda mı?
8. Materyalin maliyeti öğrenci için uygun mu?

Materyallerin bu 8 soru bağlamında değerlendirmesini içeren genel değerlendirmeyi çalışmamızın VII. bölümünde, yani sonuç kısmında ele aldık. Biz bu bölümde öğrencilerle yaptığımız anket sonuçlarına dayanan ve öğrencilerin hazırlamış oldukları materyallere dair bakış açılarını, beklentilerini, olumlu ve olumsuz görüşlerini içeren yorumları ele alacağız.

Anket uygulaması yaklaşık olarak 20-25 dakika sürmüştür. Anket aracılığıyla öğrencilerin uygulamaya katılımları, uygulama ile ilgili olumlu ve ya olumsuz görüşleri,

kısacası uygulamanın dil eğitimi açısından verimliliği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anket formu hazırlanırken sade, anlaşılır ve öğrenci üzerinde olumlu etki bırakacak bir form hazırlanmaya özen gösterilmiştir (Bkz. Ek. 1). Soruların anlaşılır ve etik dışı olmaması, birbirlerine uygun olması, öğrencileri yönlendirmemesi gibi temel özelliklere dikkat edilmiştir. Ayrıca anket formunun yanıtlanma süresinin 30 dakikayı geçmemesi için anket formu 10 sorudan oluşturulmuştur. Ankette likert tipi sorular ile yorum sorularına yer verilmiştir.

Aktiviteleri katılan 49 öğrencinin hepsi Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencileridir, bunların 27'si kız (%55,102) ve 22'si erkektir (%44,898). Dolayısıyla aktiviteye katılan öğrenciler arasında ciddi bir cinsiyet farkı yoktur, neredeyse birbirine denk bir durumdadır.

Çalışmamızın devamında anket soruları öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda teker teker incelenecektir:

1. Hazırladığınız materyalin konusu nedir?

Aktivitelere katılan öğrencilerden 4 farklı konudan birini tercih etmeleri ve seçtikleri konu ile ilgili yapılandırmacı yaklaşım bağlamında materyal hazırlamaları istenmiştir. 49 öğrencinin 25'i *Hobbys* konusunda materyal hazırlamayı tercih etmişlerdir ve bu konu ile ilgili 3 adet materyal hazırlanmıştır. Bu konunun en çok tercih edilen konu olması, öğrencilerin hobilere yakın ilgi duymalarından kaynaklanmıştır, dolayısıyla ilgi alanlarına yakın bir konu tercih etmişlerdir.

8 öğrenci *die Uhrzeiten*, 8 öğrenci *die Familie* ve 8 öğrenci de *der Tagesablauf* konusunda birer adet materyal hazırlamışlardır.

2. Hazırladığınız materyalle ilgili ön araştırma yaptınız mı?

Uygulamaya katılan 49 öğrencinin tamamı (%100) bu soruya *Evet* yanıtını vermişlerdir. Çünkü yapılan konu dağılımlarından sonra öğrencilere konu ile ilgili bilgi ve materyal toplamaları için bir hafta süre tanınmıştı. Bu bir haftalık süreçte öğrenciler konuyla ilgili kendi dünya bakış açılarına uygun, onları yansıtan materyaller toparlamış ve bir hafta sonra da 3 ders saatinde sınıf içinde materyallerini oluşturmuşlardır. Öğrencilere tanınan bir haftalık süre onlara hem materyal ile ilgili malzeme toparlamak için hem de seçtikleri konu hakkında tekrar yapmaları için olanak sağlamıştır.

3. Ön araştırma yaparken sizi yönlendiren birileri oldu mu?

Uygulamaya katılan 49 öğrencinin 27'si (%55,102) ön hazırlık aşamasında hiç kimse tarafından yönlendirilmediğini, çalışmayı tamamen kendi görüşleri ve beklentileri doğrultusunda hazırladığını dile getirmiştir. Kalan 22 kişi (%44,898) ön hazırlık aşamasında başkalarının da fikirlerine başvurduğunu dile getirmiş, fikrine en çok başvuru alan ise *aile* olarak ortaya çıkmıştır.

4. Materyali tek başınıza mı yoksa grup halinde mi hazırladınız?

Bu soruya grup halinde şeklinde cevap verenlerin oranı %100'dür, yani herkes grup çalışması halinde materyalini hazırlamıştır. Zaten konu dağılımı yapılmadan önce çalışma gurupları oluşturulmuştu.

5. Materyali hazırlarken sizi olumsuz etkileyen faktörler var mıydı? Varsa hangileri olduğunu belirtiniz!

Bu soruya *Evet* yanıtı veren öğrenci sayısı 7'dir (%14,285). Öğrencileri olumsuz etkileyen faktörler olarak aşağıdaki 5 madde sıralanmıştır;

- Ortamı gürültülü olması (3 kişi)
- Grubu oluşturan arkadaşlarımla birbirimizi fazla dinlemedik (1 kişi)
- Sınav haftasından önce olması bizi biraz olumsuz etkiledi (1 kişi)
- Materyali okula getirirken yağmurun yağması materyali yeniden hazırlamamıza sebep oldu (8 kişilik grup)
- Hazırlık aşamasında biraz gerildim (1 kişi)

Geriye kalan 42 kişi (%85,715) materyali hazırlarken herhangi bir olumsuz durumla karşılaşmadıklarını dile getirmişlerdir.

6. Materyali hazırlarken hoşunuza giden faktörler var mıydı? Varsa hangileri olduğunu belirtiniz!

Materyalin hazırlık aşamasına dair olumlu görüş bildiren öğrenci sayısı yüksektir. Özellikle aşağıda maddelediğimiz noktalara önemli vurgular yapılmıştır:

- Arkadaşlarla birlikte güzel bir dayanışma oldu. Fikir alış veriş yaptık.
- Resim çizme yeteneğimin farkına vardım.
- Çok eğlendik, her hafta yapılabilir.
- Grupça çalışmak başarılı olmamızı sağladı.

- İş bölümü yapmamız çok hoşuma gitti.
- Sonucun istediğimiz gibi olması çok güzeldi.
- Konu eğlenceli olduğu için keyif aldık.
- Dersi pekiştirmiş oldum. Motivasyonum yükseldi.

Yukarıda da görüldüğü gibi, gurup çalışmasına katılan 49 öğrencinin tamamı aktivitelere karşı olumlu görüş belirtmişlerdir. Büyük bir kısmının vurgu yaptığı nokta gurup çalışmasının faydası ve motivasyon yüksekliğidir.

7. Hazırladığınız materyal konuyu özümsemenize yardımcı oldu mu?

Konunun özümsemesi 6. soruya verilen olumlu cevaplar arasında yer almaktadır. Öğrencilerin tümü konunun bu aktiviteler sayesinde daha da özümsendiğini dile getirmiştir.

8. Hazırladığınız materyali en çok hangi açıdan faydalı buluyorsunuz?
Belirtiniz!

49 kişilik öğrenci gurubunun büyük bir kısmı bu soruya “konuyu daha iyi anlamamıza yardımcı oldu” şeklinde bir cevap vermiştir. Sadece bu cevaptan hareketle, yabancı dil eğitimi derslerinde gerek konu tekrarı şeklinde gerekse daha önce hiç işlenmemiş bir konuda materyal hazırlatılması işlenen konuya hakimiyeti artırması açısından oldukça önemlidir.

9. Daha önce herhangi bir derste buna benzer bir etkinlik yapmış mıydınız?

Ankete katılan 49 öğrencinin 14’ü (%6.89) daha önce böyle bir etkinliğe katıldıklarını ve etkinlikte işledikleri konuları hala hatırladıklarını dile getirmişlerdir.

10. Etkinlik ile ilgili varsa diğer düşüncelerinizi yazınız!

Bu bölümde öğrencilere aktiviteleri ile ilgili düşüncelerini yazmalarını istedik. Öğrencilerin düşünceleri ağırlıklı olarak şu çerçevede şekillenmiştir:

- Öğrenciyi sınamak için yapılan Quizler yerine böyle etkinlikler yapılması daha iyi olur. Bilgiler de kalıcı oluyor.
- Dersin daha verimli geçmesi açısından sürekli tekrarlanmalı.
- Bizi disiplinli çalışmaya sevk ediyor. Sürekli araştırıyoruz. Yaparken keyif aldık.
- Arkadaşlarla güzel zaman geçirdik. Hocamızı da Almancayı da

sevmemizi sağladı.

- Daha önce karıştırdığım sözcükleri daha iyi kavradım.

Yukarıda değerlendirdiğimiz 10 anket sorusundan yola çıkarak, öğrencilerin büyük bir kısmının aktivitelerden keyif aldığını, Almancaya karşı olan ilgilerinin arttığını, derslerin verimli geçtiğini, öğrencilerde ortak çalışma bilinç ve kültürünün geliştiğini ve işlenen konuların iyice özümsemiğini tespit ettik.

BÖLÜM VII

SONUÇ VE ÖNERİLER

7.1. Sonuç

Anadolu Liselerinde okutulan İkinci Yabancı Dil olarak Almanca derslerinde yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı örneğinde dil eğitime yönelik materyallerin hazırlanması amacıyla yürüttüğümüz çalışmamızda 4 farklı konu başlığı altında 6 adet materyal hazırlanmıştır. Materyaller hazırlanırken öğrencilerin konu ile ilgili önceden sahip oldukları bilgileri yaratıcılıklarını kullanarak işlemelerine olanak verilmesine, özgür düşünme ve çalışma ortamında verimli aktivitelerin yürütülmesine ve konu ile ilgili işlenen bilgilerin okul içi ve okul dışında aktif kullanımının sağlanmasına özellikle önem verilmiştir. Sınıf ortamında hazırlanan materyaller analiz edilmiş, hazırlık aşamasında öğrencilerde oluşturduğu dil öğrenmeye ve ortak çalışmaya yönelik olumlu davranışlar tespit edilmiş, böylece bu kuramın olumlu ve olumsuz yanları somut verilerle ortaya konmuştur.

Yabancı dilde eğitim ile ilgili geçmişten günümüze kadar çok çeşitli uygulamalı ve teorik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların amacı dil eğitimi keyifli hale getirmek, öğrencilerin dil eğitime yatkınlıklarını arttırmak ve böylece dil eğitiminde ülke olarak iyi bir konuma gelmektir. Bu bilgilerden hareketle bu çalışmada, dil eğitimi sorunlarını tespit etmek ve bu sorunları en aza indirip öğrencilerin keyifli bir ortamda verimli bir süreç dahilinde dil öğrenmeleri amacıyla yapılandırmacı yaklaşım bağlamında materyal hazırlama aktiviteleri uygulanmıştır. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre uygulanan bu aktiviteler doğrultusunda çalışmamız 4 farklı açıdan önem taşımıştır:

1. Anadolu Liselerinde dil eğitimi alan öğrenciler işlenen konular ile ilgili ders materyalleri hazırlamaktadırlar. Fakat bu materyaller genellikle öğretmen beklentileri doğrultusunda hazırlanmaktadır. Bundan dolayı çalışmamızda Anadolu Lisesi öğrencilerine materyal hazırlama teknikleri hakkında pratik bilgiler verilmiş, öğrenciler ders materyallerinin ne işe yaradığını, en iyi ve etkili şekilde nasıl hazırlanacağını öğrenmişlerdir.
2. Klasik yöntemlerle yürütülen dil eğitimi yerine bu çalışmada özgür ve yaratıcı düşünmeyi ön plana alan yapılandırmacı yaklaşım uygulanmıştır. Bu kuram doğrultusunda öğrencilere özgür bir çalışma ortamı sağlanmış,

böylece öğrenciler keşfederek öğrenmeyi, analiz ederek yaratıcılıklarını ön plana geçirmeyi ve en önemlisi özgür düşünmeyi pratiğe dökmüşlerdir.

3. Yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan materyallerin hem pratik hem de işlevsel olduklarını, hazırladıkları materyallerin ders malzemesi olarak kullanıldığını gören öğrencilerin derse karşı motivasyonları artmış, böylece içlerindeki üretme-keşfetme yeteneğini fark etmişlerdir.
4. Yapılandırmacı yaklaşıma göre şekillenen dil eğitimi dersinin bir diğer önemli özelliği ise sınıf içi atmosferdir. Sıkılan, bir an önce ders saatinin dolmasını bekleyen öğrenci profili yerine derse aktif katılan öğrenci profili ön plana geçmiştir.

Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencileriyle yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre hazırlanan materyaller aşağıdaki konuları kapsamıştır:

- Die Familie
- Der Tagesablauf
- Die Uhrzeiten
- Die Hobbys

Konu dağılımı yapılırken konu başlıkları tahtaya yazılmış ve önceden oluşturulan öğrenci guruplarının istedikleri konuda materyal hazırlamaları sağlanmıştır. Toplam 6 guruba ayrılan sınıfta 3 öğrenci gurubu *Hobbys* konusunda materyal hazırlamış, diğer konularda ise birer gurup materyal hazırlamıştır.

Konu seçiminde olduğu gibi, materyal hazırlama konusunda da öğrencilere müdahale edilmemiş, isteyen gurubun istediği şekilde materyal hazırlamasına olanak tanınmıştır. Toplam 3 ders saati süren hazırlık aşamasına öğretmen müdahale etmemiş, sadece gurubu oluşturan tüm öğrencilerin aktiviteye katkı sunmalarını sağlamak için küçük çapta motive edici yönlendirmeler yapmıştır. Öğretmen ağırlıklı olarak gurup çalışmalarını gözlemlemiş, çalışmalarla ilgili, öğrencileri rahatsız etmeyecek şekilde, fotoğraflar çekmeye çalışmıştır.

Öğrenciler tarafından özgür bir çalışma atmosferi içinde hazırlanan materyallerin yapısal ve içerik analizleri 8 adet soru bağlamında yapılmış, böylece öğrencilerin başarı düzeyi ölçülmüştür.

Materyallere işlenen tüm konular Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği"ne göre düzenlenen yabancı dil eğitimi ders müfredatına dahil edilen konulardandır. Müfredat dışı konu tercih edilmemiştir.

Saatler (die Uhrzeiten) konusunda hazırlanan materyal (Bkz. Resim 1) konuşma ve yazı dilinde Almanca saatlerin öğretilmesini, öğrencilerin konuya hâkimiyetlerinin artırılması ve bilginin kalıcı olmasının sağlanması amaçlamıştır. Bu materyalde kullanılan renk tercihi öğrencilerin ilgisini görsel olarak da çekmeye ve canlılık oluşturmaya yönelik bir tercihtir. Renkler arasında aşırı zıtlık olmasa da materyali oluşturan parçalar arasındaki ayrımı rahatlıkla oluşturmaktadır. Materyalin ortasına yerleştirilen, hareket edebilen akrep ve yelkovandan oluşan saat öğrencilere farklı zaman dilimlerini sorulaştırmak ve böylece sınırsız sayıda soru türetmeyi kolaylaştıran bir yapıda oluşturulmuştur. Dolayısıyla öğrenciler çok kalabalık sınıf ortamlarında bile bu plakat aracılığıyla sınıftaki tüm öğrencilere soru yöneltebilecekleri bir yapıda plakat oluşturmuşlardır. Plakatin üstünde mevcut bilgiler, saatler konusunun tüm ayrıntılarıyla anlatılması için yeterlidir. Materyalde saatlerin etkili bir şekilde öğretimine uygun örnekler kullanılmış, konu doğru ve güncel örneklerle aktarılmıştır. Materyalin kullanımı da karmaşıklıktan uzak, kısa sürede konunun anlatımına olanak sağlayacak şekilde basit tasarlanmıştır.

Hobiler konulu ikinci aktivitede ise (Resim 9) öğrenciler tarafından materyal hazırlanmış, bu materyalde balon satan bir ayı resmedilmiştir. Balonlar, konunun soru cevap kısmında öğrencilere alternatif hobi seçenekleri sunmaktadır. Materyalde ön plana çıkan renkler koyu seçilmiş, renkler arasında keskin zıtlıklar oluşturacak tercihlerden kaçınılmıştır, böylece renk tercihi materyale ilgi çekici bir görünüm kazandırmıştır. Tek bir parçadan oluşan materyalin kullanımı oldukça basittir. Ders sunumu yapan öğrenciler öncelikli olarak hobileri sorulaştıran cümleleri ve bunlara cevap olarak verilebilecek cümle kalıplarını tahtaya yazıp dinleyen öğrencilere anlatırlar. Tahtaya asılan materyal yardımıyla öğrenciler yöneltilen sorulara 10 farklı alternatiften oluşan cevap olanağı verme fırsatı bulurlar. Bu materyalin 10 adet hobi ile sınırı tutulması materyalin eksik yönlerinden biridir. Ek materyaller yardımıyla bu materyalin kullanım alanı daha da genişletilebilirdi.

Hobiler ile ilgili hazırlanan bir diğer materyalde de (Bkz. Resim 14) kartlar üzerine hem bir resim hem de yazı eşliğinde monte edilen 9 farklı hobi çeşidi ana zeminin üstüne üçerli gruplar halinde yerleştirilmiştir. Kartlarda dört farklı koyu renk kullanılmış, böylelikle aşırı zıtlıktan kaçınılmıştır. Kartların üzerine yazılan Almanca sözcüklerin Türkçe karşılıklarının da verilmesi materyalin olumsuz yönlerinden biri olarak görülmektedir, çünkü eklenen resimlerden yola çıkarak öğrenciler hangi aktivitenin ifade edildiğini kolaylıkla fark etme olanağı bulabilmektedir.

Hobiler konusunda hazırlanan son materyalde ise (Bkz. Resim 17) zıt iki renk kullanılmış, böylece öğrenciler görsel karışıklık oluşturmuşlardır. Hazırlanan önceki materyallerden farklı olarak, bu materyalde *Was sind deine Hobbys?* sorusu materyalin üzerine yapıştırılan kartların üzerine yazılmış, dolayısıyla materyalden yola çıkarak öğrenciler hem soruları yöneltebilmekte, hem de cevap olanaklarını gösterebilmektedirler. Materyalde 6 adet hobi resmedilmiştir, fakat bu materyalin zenginliğini hazırlanan yardımcı materyaller oluşturmaktadır. Resim 18’de gösterilen ve toplam 15 karttan oluşan ek materyaller öğrencilere oyunsu bir atmosferde ders işleme olanağı sunmaktadır. 8 kişilik öğrenci gurubu tarafından hazırlanan bu iki parçalı materyalin göze çarpan tek eksiği, materyalin ortasına yazılan “Hobbys” başlığının ince uçlu kalemle yazılmasıdır, çünkü ince uçlu kalemle yazılan bu başlık belli bir mesafeden sonra güçlkle fark edilebilmektedir. Dolayısıyla materyal üstündeki yazıların daha koyu bir kalemle yazılması materyalin kullanımını güçlendirecekti.

Resim 22’de gösterilen *Familie* konulu materyal tek parçadan oluşmaktadır. 4 farklı rengin kullanıldığı materyalde bir elma ağacı resmedilmiş ve ağacın meyveleri olan elmaların içine aile bireyleri eklenmiştir. Öğrenciler böylelikle aynı kökten gelen yakın akraba bağlantılarını ağaç resminden yola çıkarak görselleştirmişlerdir. Aile içi yakın akrabalıklar için kullanılan temel kavramlar materyalin alt tarafında al alta cümleler halinde sıralanmıştır. Die Mutter, der Vater, die Großmutter, der Großvater, der Bruder, die Schwester, der Onkel, die Tante, die Enkelin, die Nichte, die Cousine gibi kavramlar cümle içinde kullanılmış bir şekilde materyale monte edilmiştir. Hazırlanan materyal aracılığıyla öğrenciler yukarıda saydığımız kavramları öğretme amacı gütmüşlerdir. Fakat bu kavramların elma ağacının içinde, ilgili fotoğrafın yanına veya altına yerleştirilmesi daha etkili bir materyal oluşturur, resim ile kavram arasındaki bağlantının kolay fark edilmesini ve konunun da işlenişini kolaylaştırabilirdi. Ayrıca materyalin alt tarafına sıralanan cümleler ince uçlu kalem kullanıldığından dolayı zor okunabilmektedir. Daha kalın uçlu ve daha büyük puntolarla yazılması materyalin görselliğini ve çekiciliğini arttırabilirdi.

Hazırlanan son materyal ise *Tagesablauf* başlığını taşımaktadır (Bkz. Resim 25). Bu materyalde zemin olarak beyaz karton tercih edilmiş ve gün içinde insanların yapmış oldukları aktiviteler görsellerle aktarılmıştır. Bazı yerlerde gerçek hayattan alınma fotoğraflar kullanılmış, bazı yerlerde ise çizgi resimler kullanılmıştır. İnsanların gün içinde yaptıklarını bir materyale veya yazıya dökmenin en öncelikli kuralı zamansal akışa dikkat etmektir. Bu materyalde ise öğrencilerin zamansal akışa dikkat etmedikleri,

materyaldeki, görselleri dağınık bir şekilde kullandıkları görülmektedir.

Genel olarak değerlendirecek olursak, aktivitelere katılan tüm öğrencilerin keyifli bir atmosferde hazırlanan materyale katkı sunduğu tespit edilmiştir. İşlenen konular özümsemiş, ortak çalışma bilinci ortaya çıkmış ve çok seilmeyen, genellikle sıkıcı olarak kabul edilen Almanca dersine yönelik olumlu bir bakış açısı oluşturulmuştur.

7.2. Öneriler

Yürütülen çalışmanın başından sonuna kadar yapılan gözlemler, öğrencilerin hazırladıkları materyaller ve bu materyallere dair öğrenci görüşleri doğrultusunda aşağıdaki madde başlıkları önerilmiştir:

- Anadolu Liselerinde ikinci yabancı dil olarak Almanca dersi alan öğrencilerin en büyük sorunları motivasyon sorunudur. Öğrencilerin büyük bir kısmı ikinci yabancı dil eğitimini gereksiz görmekte, dolayısıyla derslere katılım konusunda sorun yaşamaktadırlar. Bundan dolayı öğrencileri Almanca derslerine motive edecek aktivitelerin artırılması gerekmektedir.
- Almanca derslerinin keyifli ve verimli geçmesini sağlamak için öğrenciye özgür ve keyifli bir eğitim ortamı sunan yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı bağlamında ders modelleri oluşturulmalıdır.
- Öğretmen merkezli eğitimin yerine, öğrenci merkezli eğitim tercih edilmelidir, bunu için de derste öğrencilerin doğrudan rol alacağı aktivitelere yer verilmelidir. Farklı konularda materyal hazırlamak tercih edilebilecek aktivitelerden biri olabilir.

Kaynakça:

- Akıllılar, T. ve Uslu, Z. (2011). Almanca Bölümü Öğrencilerinin Uyguladıkları Dil Öğrenme Stratejileri. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:02 No:40 s. 24-37.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti. Journal of Language andLinguisticStudies, 1(1), s. 89-100.
- Akyol, S. ve Fer, S (2010). Sosyal Yapılandırmacı Öğrenme Ortamı Tasarımının Öğrenenlerin Akademik Başarılarına ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi Nedir? International Conference on New Trends in EducationandTheirImplications11-13 November, 2010 Antalya-Turkey, ISBN: 978 605 364 104 9 s. 882-888.
- Alım, M. (2007). Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme (Ötmg) Dersinin Önemi Ve Öğretim Sürecine İlişkin Öneriler/The Importance of Teaching Technologies and Material Development Course And Suggestion on the Teaching Process. Doğu Coğrafya Dergisi,12(17) s. 243-262. .
- Arslan, S. ve Özpınar, İ. (2008).Öğretmen Nitelikleri: İlköğretim Programlarının Beklentileri Ve Eğitim Fakültelerinin Kazandırdıkları, Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen Ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED) Cilt 2, Sayı 1, Haziran 2008, Sayfa 38-63.
- Ayaz, M. F.ve Şekerci, H. (2016). Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Derslere Yönelik Tutumlarına Etkisi: Bir Meta-Analiz Çalışması. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 47, s. 46-63.
- Aydın, H. (2006).Postmodernizmin Eğitimdeki Uzantısı: Felsefi Yapılandırmacılık. Bilim ve Gelecek Dergisi, Temmuz 2006, S. 1-12.
- Aydın, S. ve Zengin, B. (2008). Yabancı dil öğreniminde kaygı: Bir literatür özeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(1), 81-94.
- Baydan, E. B. (2011). Yapısalcılık-Sonrası Kuramsal Görüşler Doğrultusunda Çeviri Eğitimine Giriş: Toplumsal Oluşumcu Yaklaşım Işığında Uygulama Örnekleri. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri Ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı Diller Ve Kültürler Arası Çeviribilim, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- Baytardar, S. (2008). Yapısalcılığa Saussure İle Dilsel İletişim Açısından Eleştirel Bir Yaklaşım. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi, Erzurum.

- Behsat S. (2007). Yapılandırmacı Öğrenme, ed. Alim Kaya, Eğitim Psikolojisi, Pegem A Yay. Ankara, s. 519-541.
- Bentley, M.L. (1998). Constructivism as a Referent for Reforming Science Education. In M. Larochelle, N. Bednarz and J. Garrison (Eds.). Constructivism and Education. *Cambridge University Press*.
- Bünyamin Y. (2005). Yapılandırmacılık, ed. Özcan Demirel, Eğitimde Yeni Yönelimler, Pegem A Yay., 2. baskı, Ankara 2005, s. 39-60.
- Coşkun, H. (2008). Türkiye’de İkinci Yabancı Dilin Oyun Yoluyla Etkili Öğretimi. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 1(2), s.73-89.
- Çakır G. ve Çelikkaya, Ş. (2015). Almanca Öğretmen Adaylarının "Materyal Değerlendirme Ve Uyarlama" Dersine Yönelik Görüşleri .*International Journal Of Languages’ Education And Teaching* Issn: 2198 – 4999, Mannheim – Germany Udes 2015 S. 1098-1110.
- Çam, S. / Serindağ, E.ve İşigüzel, B. (2010). Almanca Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği’nin Türkçeye Uyarlama, Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 19, Sayı 2, 2010, Sayfa 302 – 312.
- Çiçek, A. S. (2012). Yabancı Dil Öğretiminde Öğrenme Nesnelerinin Akademik Başarı ve Transfer Becerilerine Etkisi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Teknolojisi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Çubukçu, F. (1995). Teaching Literature From The Deconstructionalist And New Historicist Points Of Views. Ege Üni. Sosyal Bilimler Ens. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Dellal, N. A. ve Yücel, M. S. (2015). Yabancı Dil Öğretmenlerinin Derslerinde Materyal Kullanımına İlişkin Tutum Ve Görüşleri. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/2. S. 1051-1066
- Demirel, Ö. (1991). Türkiye’de Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirmede Karşılaşılan Güçlükler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(6), s. 25-39.
- Demirel, Ö. (1993). Yabancı Dil Öğretimi İlkeler Yöntemler Teknikler, Usem Yayınları, Ankara:24
- Demircan, Ö. (2005). Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri, İstanbul: Der Yayınları.
- Demirel, Ö. ve Altun, E. (2010). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. Pegem Akademi Yayıncılık.

- Dinçtopal, N. (2007). Syntactic Processing in Second Language Acquisition of English [İngilizce'nin İkinci Dil Olarak Ediniminde Yapısal İşleme]. Boğaziçi Üni. Sosyal Bilimler Ens. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Doğan, Y. (2011). Dinleme Eğitimi. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Dursun, F. (2006). Öğretim Sürecinde Araç Kullanımı. İlköğretmen Dergisi. Sayı 1. s.:8-9
- Elden, M. (2003). Hedef Kitle Davranışlarını Etkileyen Psikolojik Bir Faktör Olarak Öğrenme: Öğrenme ve Reklam İlişkisi. İletişim (18), s. 1-29.
- Fidan, N. K. (2008). İlköğretimde Araç Gereç Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri. Kuramsal Eğitimbilim, 1 (1), s. 48-61.
- Glaserfeld, E. V. (2008). Der Radikale Konstruktivismus. Ideen, Ergebnisse, Probleme. Suhrkamp, Frankfurt am Main.
- Glaserfeld, E. V. (2013). Wissen, Sprache und Wirklichkeit: Arbeiten zum radikalen Konstruktivismus. Vol. 24. Springer-Verlag.
- Gömlüksiz, M. N. ve Elaldı, Ş. (2011). Yapılandırmacı Yaklaşım Bağlamında Yabancı Dil Öğretimi. Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic. Volume 6/2 Spring 2011, P. 443-454.
- Gündüz, Ş. ve Odabaşı, F. (2002): Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi, The Turkish Online Journal Of Educational Technology – TOJET January 2004, Volume 3 Issue 1 Article 7, 43-48.
- Güneş, F. (2007): Sınıf Yönetimi / Yapılandırmacı Yaklaşımlar, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Güneş, F. (2013): Yapılandırmacı Yaklaşımla Dil Bilgisi Öğretimi, Eğitimde Kuram ve Uygulama, 9 (3), s. 171-187.
- Gürbüz, G. (2003). Yapısalcılık Ve Yapısalcılık Sonrası Yabancı Dil Öğretimi Ve Yansımalar [Reflection Of Structuralism To The Foreign Language Teaching]. Ankara Üni. Sosyal Bilimler Ens. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- Güven, S. (2006). Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme Dersinin Kazandırdığı Yeterlikler Yönünden Değerlendirilmesi (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4(2), 165-179.

- Hanbay, O. (2007). Etkin Öğrenme Modelinin İkinci Yabancı Dil Olarak Almancanın Bilişsel, Edimsel ve Duyuşsal Öğrenilmesine Etkisi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adana.
- Haydaroglu, S. B. (2011). Teaching Reading Skills To The Students Of The Second Age At Primary Schools Through Using Constructivist Approach (8th Grade). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Işık, A. (2008). Yabancı Dil Eğitimimizdeki Yanlışlar Nereden Kaynaklanıyor? Journal of Language and Linguistic Studies, 4(2), pp-15-26.
- İlter, B. G. Ve Sühendan, E. R. (2007). Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi Üzerine Veli Ve Öğretmen Görüşleri. Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt15, s. 21-30.
- Jensen, S. (2013). Erkenntnis—Konstruktivismus—Systemtheorie: Einführung in die Philosophie der konstruktivistischen Wissenschaft. Springer-Verlag.
- Kaçar, I. G. ve Zengin, Z. (2009). İngilizceyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dil Öğrenme İle İlgili İnançları, Öğrenme Yöntemleri, Dil Öğrenme Amaçları Ve Öncelikleri Arasındaki İlişki: Öğrenci Boyutu. Journal of Language and Linguistic Studies, 5(1), 55-89.
- Karadağ, E. Ve Korkmaz, T. (2007). Kuramdan Uygulamaya Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı. 1-5. Sınıf Etkinlik Örnekleriyle. Kök Yayıncılık, Ankara.
- Karadüz, A. (2010). Yapılandırmacı Paradigma Bağlamında Türkçe Derslerinde Öğrenme Ortamları, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 7, Sayı 14, s. 153-154.
- Karataş, S. ve Yapıcı, M. (2006). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin işleniş ve uygulama örnekleri. Sosyal bilimler Dergisi, s.311-326.
- Kırmızı, B. (2013). Almanca Öğretiminde Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Önemi. International Journal of Social Science Volume 6 Issue 3, p. 1217-1230.
- Kotlu, E. (2007). Yapısalcı Ve Post-Yapısalcı Sosyal Teoride Dil (Sosyal Teoride Bir Model Olarak Dil). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Aydın.
- Kozikoğlu, İ. (2013): Yabancı Dil Öğretiminde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri, YYU Journal Of Education Faculty, ,Cilt:X, Sayı:I, 373-394.

- Köksal, O. (2009). Teaching Tenses in English to the Students of the Second Stage at Primary Education Through Using 5e Model in Constructivist Approach (7th Grade). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı İngilizce Öğretmenliği Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Malatyalı, E. ve Yılmaz, K. (2010). Yapılandırmacı Öğrenme Sürecinde Kavramlar ve Önemi: Kavramların Pedagojik Açından İncelenmesi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Volume: 3 Issue: 14 Fall 2010, s. 320-332.
- Mant, S. (2014). Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı ile Uygulanan Desen Dersi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı 40, S. 253-262.
- Ocak, G. / Çınar, İ. (2010). Yapılandırmacı Anlayış ve Çeşitleri. Eğitim-Bir-Sen, Yıl 6, Sayı 16, s. 57-60.
- Oflaz, A. (2015). Geleneksel ve Alternatif Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinde Almanca Kelime Öğretimi. Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/3 Winter 2015, p. 695-712.
- Özen, Y. (2011). Etik mi? Ahlak mı? Modernite mi? Medeniyet mi? (Değerler Eğitimine Sosyal Psikolojik Bir Yaklaşım). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 3, Sayı 5, s. 63-87.
- Özmen, H. (2004). Fen Öğretiminde Öğrenme Teorileri ve Teknoloji Destekli Yapılandırmacı (Constructivist) Öğrenme, The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET Volume 3 Issue 1 Article 14, s.100-111.
- Sarıçoban, A. ve Tavil, Z. M. (2006).Yabancı Dil Öğretiminde Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarım, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Seferoğlu, S. S. (2006): Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarımı, Pegem A Yayıncılık.
- Senger, C. H. (2007). Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımları ve Bu Doğrultuda Hazırlanan Yeni Müfredata İlişkin Öğretmen Görüşleri (Kars ili örneği), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- Serindağ, E. (2004). İngilizcenin Ardından Almancanın İkinci Yabancı Dil Olarak Öğretimi/Öğrenimi Üzerine Düşünceler. Ç.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi 2,28. s.53-60.

- Serindağ, E. / Aksöz, S. ve Balcı, T. (2006).1998–1999 Eğitim Öğretim Yılında Uygulamaya Konulan Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının Değerlendirilmesi, Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği Örneği, Ç. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi 31 (2006), 1–14.
- Şahin, Y. (2010). Yabancı Dil Öğrenen Öğrencilerin Bilgisayardan Yararlanmalarına İlişkin Görüşleri. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: 29 Yıl: 2010/2 (307-316 S.).
- Şimşek, H. (2007). A Teacher Development Program For Young Learners of English: An Action Research. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adana.
- Şimşek, N. (2004). Yapılandırmacı Öğrenme ve Öğretime Eleştirel Bir Yaklaşım. Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 3 (5), S. 115-139. Seval Fer; İlker Cırık(2007). Yapılandırmacı Öğrenme, Kuramdan Uygulamaya, Morpa Yay. İstanbul.
- Uslu, Z. (2002): Yabancı Diller Eğitimi Bölümlerinde Yeniden Yapılanma Programına Eleştirel Bir Yaklaşım, Ç. Ü. Eğitim Fakültesi, Dergisi 23, 2 (2002), 33–38.
- Ünal, Ç. D. (2005). Yabancı dil öğretiminde edebi metinler: yenilikçi yaklaşımlara geçiş süreci ve gerekçeleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29 (29), s. 203-212.
- Ünlü, S. (2001). Psikoloji. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları, Yayın No: 1288.
- Ünsal, A. (2002). Yabancı Dil Öğretiminde Yapısalcı Yöntemle Kısa Öykü Çözümlemeleri. Ege Üni. Sosyal Bilimler Ens. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Vahapoğlu, E. (2009). Yabancı Dil Öğrenme Yolları, Alfa Yayınları, İstanbul:135
- Varank, İ. ve Ergün, S. S. (2009): Uygulamaya Dayalı Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarımı Becerileri Ölçeği Geliştirme, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı: 29, Sayfa: 173-185.
- Yalın, H. İ. (2009). Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme, Nobel Yayınları, Ankara: 123
- Yanpar, T. (2009). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı. Anı Yayıncılık.
- Yeşilyurt, E. (2011).Yapılandırmacı Öğrenme Temelli Bir Öğretim Programının Oluşturulmasına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Turkish Studies- International Periodical For The

Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic. Volume 6/4 Fall 2011, P.865-885.

Yıldırım, M. (2009). Yazınsal Türler. Çizgi Kitabevi. Konya.

Yılmaz, S. (2011). Çeviribilimde Metinlerarasılıktan Metinlerötesiliğe: Yapısalcılık Sonrası ve Elektronik Edebiyatla Yenilenen “Metin” Kavramını Çeviri Kuramları Üzerinden Okumak. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri Ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı Diller Ve Kùltürler Arası Çeviribilim, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

YÖK (2016). Almanca Öğretmenliği Lisans Programı, Dersler Ve İçerikleri, https://www.yok.gov.tr/documents/10279/49665/almanca_ogretmenligi/39955176-4bee-4aa1-99b7-00cd6ef50ad3 (Erişim Tarihi: 23.03.2016).

Yurdakul, B. (2008). Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Sosyal-Bilişsel Bağlamda Bilgiyi Oluşturmaya Katkısı. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt 11 Sayı 20, ss.39-67.

Yücel, M. S. (2008): Bedarf, Fähigkeiten und Erwartung von Studierenden der Erziehungswissenschaftlichen Fakultät am Beispiel der Universität Trakya, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Haziran 2008 Cilt 10 Sayı 1, 122-155.

Yüksel, H. G. (1997). İngiliz dili eğitimi bölümlerinde edebiyat öğretimi için öğrenci-merkezli bir yaklaşım / A Learner-centered approach to the teaching of literature in ELT departments. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale.

Zengin, D. (2010). Her Yönüyle Modern Almanca: Alıştırmalar ve Cevaplar;[nach den neuen deutschen Rechtschreiberegeln]. Kurmay Yayınları.

EKLER:

Ek 1: Anket Formu

Sevgili Öğrenciler,

Yabancı Dil olarak Almanca dersi bağlamında yürüttüğünüz etkinlik ve hazırlamış olduğunuz materyallerle ilgili görüşlerinize ihtiyaç duyulmaktadır. Tüm soruları eksiksiz ve samimiyetle doldurmanızı rica eder, katkılarınız için teşekkür ederim.

Almanca Öğretmeni

İpek BOZLAR BALCI

Aşağıdaki seçeneklerden size uygun olanı (x) şeklinde işaretleyiniz.

1- SINIFINIZ

1- () 9. Sınıf 2- () 10. Sınıf 3- () 11. Sınıf 4- () 12. Sınıf

2- CİNSİYETİNİZ

1- Kız () 2- Erkek ()

Aşağıdaki soruları cevaplayınız!

Hazırladığınız materyalin konusu nedir?		
Hazırladığınız materyalle ilgili ön araştırma yaptınız mı?	Evet	Hayır
Ön araştırma yaparken sizi yönlendiren birileri oldu mu?	Evet	Hayır
Materyali tek başınıza mı yoksa grup halinde mi hazırladınız?		
Materyali hazırlarken sizi olumsuz etkileyen faktörler var mıydı? Varsa hangileri olduğunu belirtiniz!		
Materyali hazırlarken hoşunuza giden faktörler var mıydı? Varsa hangileri olduğunu belirtiniz!		
Hazırladığınız materyal konuyu özümsemenize yardımcı oldu mu?	Evet	Hayır
Hazırladığınız materyali en çok hangi açıdan faydalı buluyorsunuz? Belirtiniz!		
Daha önce herhangi bir derste buna benzer bir etkinlik yapmış mıydınız?	Evet	Hayır
Etkinlik ile ilgili varsa diğer düşüncelerinizi yazınız!		

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

İsim-Soy isim: İpek BOZLAR

Doğum Tarihi: 17. 12. 1986

Doğum Yeri: Isparta - Yalvaç

E-Posta: ipekbozlar@gmail.com

Eğitim Bilgileri:

2013-2016: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Alman Dili Eğitimi
Anabilim Dalı, Yüksek Lisans

2008-2013: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı,
Lisans.

Mesleki Deneyim:

2014-2015: Gaziantep Oğuzeli Anadolu Lisesi, Almanca Öğretmeni

2015 – Devam ediyor: Batman Mevlana Anadolu Lisesi, Almanca Öğretmeni